

Dopunska isprava o studiju

Upute, pravila i ogledni primjeri
(drugo dopunjeno izdanje)

Dopunska isprava o studiju

Upute, pravila i ogledni primjeri
(drugo dopunjeno izdanje)

IMPRESSUM

Nakladnik:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH

Za nakladnika:

dr. sc. Željko Jovanović, ministar

Urednici:

mr. sc. Ana Tecilazić Goršić

Luka Juroš, MSc

Jasmina Skočilić

Biljana Birač

Lektura:

Prevoditeljska agencija Alkemist/Alkemist European Translation Company

Grafičko oblikovanje:

KO:KE kreativna farma

Tisak:

Intergrafika TTŽ d.o.o.

Naklada:

1000

Zagreb, 2013.

ISBN: 978-953-6569-84-7

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb, Hrvatska

t. + 385 (0) 1 4569 000

f. + 385 (0) 1 4569 099

dios@mzos.hr

www.mzos.hr

- 04 **PREDGOVOR**
- 05 **UVOD**
- 06 **UPUTE ZA ISPUNJAVANJE DOPUNSKE ISPRAVE O STUDIJU**
- 06 1. Nositelj kvalifikacije
07 2. Podaci o kvalifikaciji
09 3. Podaci o razini kvalifikacije
11 4. Podaci o sadržaju kvalifikacije i uspjehu
13 5. Uporaba kvalifikacije
15 6. Dodatne informacije
15 7. Ovjera dopunske isprave o studiju
16 8. Podaci o sustavu visokoga obrazovanja u Hrvatskoj
18 8. Information on the national higher education system
20 Učestalo postavljana pitanja
- 22 **INTERNETSKE POVEZNICE NA DODATNE INFORMACIJE O DOPUNSKOJ ISPRAVI**
- 23 **PRAVILNIK O SADRŽAJU DIPLOMA I DOPUNSKIH ISPRAVA O STUDIJU**
- 25 **POVJERENSTVO ZA IZRADU MODELA DOPUNSKE ISPRAVE O STUDIJU (DIPLOMA SUPPLEMENT)**
- 26 **ECTS - EUROPSKI SUSTAV PRIKUPLJANJA I PRIJENOSA BODOVA, ISHODI UČENJA I KVALIFIKACIJSKI OKVIRI**
- 28 **OGLEDNI PRIMJERI**

PREDGOVOR

Poštovani,

uvodenjem i provedbom Bolonjskog procesa na visokom učilištima u Republici Hrvatskoj započelo je i izdavanje dopunske isprave o studiju za što je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta prvo izdanje uputa izdalo 2008. godine.

Iako je Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA), proglašen 2010. godine, doprinio usporedivosti i prepoznatljivosti visokoobrazovnih kvalifikacija, ministri EHEA-e zacrtali su dodatne ambiciozne ciljeve. Naime, do 2020. godine 20 posto od ukupnog broja osoba koje stječu visokoobrazovnu kvalifikaciju u 2020. godini trebao bi provesti razdoblje studija u inozemstvu, a 40 posto populacije u državama članicama Europske unije trebalo bi stići kvalifikaciju na razini visokog obrazovanja. Smisao je zacrtanih ciljeva mladima omogućiti usvajanje potrebnih znanja i stjecanje kompetencija traženih na tržištu rada, a dokaze o tome može pružiti dopunska isprava o studiju.

Alati transparentnosti, kao što su ECTS i dopunska isprava o studiju, usmjereni su učinkovitom priznavanju i prepoznavanju kvalifikacija te u konačnici unapređivanju akademске i radne mobilnosti u Europi. Dopunska isprava o studiju pruža vrijedne informacije o stečenim ishodima učenja te može biti koristan alat kojim se služe visoka učilišta, poslodavci, ali i sami studenti.

Prepoznatljivosti hrvatskih visokoobrazovnih kvalifikacija u Europi dodatno će doprinijeti povezivanje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja. Obzirom na višestruku namjenu koju dopunska isprava o studiju ima, njezin sadržaj treba biti iskazan jasnim i razumljivim jezikom.

Iako većina visokih učilišta trenutačno izdaje dopunsку ispravu o studiju svim studentima nakon završetka studija, uočene su određene poteškoće u praksi izдавanja ovog dokumenta. Nadalje, u međuvremenu su dopunjene odredbe Pravilnika o sadržaju diploma i dopunske isprave o studiju, ponajviše u dijelu koji se odnosi na rezultate studijskog programa, odnosno ishode učenja. Stoga je svrha ovih revidiranih uputa razjasniti postojeće nedoumice i olakšati visokim učilištima izdavanje dopunske isprave o studiju.

Ove se upute izdaju u sklopu projekta Hrvatske stručne skupine za Bolonjski proces koja je svojim radom doprinijela dalnjem razvoju visokog obrazovanja u Hrvatskoj.

dr. sc. Željko Jovanović
ministar znanosti, obrazovanja i sporta

Dopunska isprava o studiju važna je pomoć uspješno završenim studentima u nastavku studija i sudjelovanju na tržištu rada.

Upute su namijenjene djelatnicima visokih učilišta koji sudjeluju u izradi dopunske isprave o studiju, a služe olakšavanju ispravnoga popunjavanja ove isprave o studiju u skladu s hrvatskim propisima i europskim smjernicama o dopunskoj ispravi. Upute sljede i objašnjavaju odredbe navedene u Pravilniku o sadržaju diploma i dopunske isprave o studiju (Narodne novine broj 77/08. i 149/11; pročišćen tekst nalazi se kasnije u tekstu). U izradi uputa korišteni su još i rezultati rada Povjerenstva za izradu modela dopunske isprave o studiju, međunarodni primjeri dopunske isprave, analize dopunske isprave hrvatskih visokih učilišta, upute za izradu dopunske isprave o studiju koje su izdali Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO-CEPES te općenito iskustva primjene dopunske isprave o studiju u Hrvatskoj i inozemstvu.

Upute prikazuju i objašnjavaju popunjavanje obveznih elemenata propisanih Pravilnikom, ali i primjere prikazivanja dodatnih informacija koje su relevantne za kvalifikaciju, uvažavajući pritom autonomiju visokih učilišta i izražavanje specifičnosti pojedinih kvalifikacija i visokih učilišta koje ih dodjeljuju. Prilikom izrade sadržaja preporučuje se navođenje sažetih, ali nedvosmislenih podataka te, gdje god je to moguće, upućivanje na dodatne izvore podataka. Informacije u dopunskoj ispravi o studiju trebaju biti prilagodene domaćim i inozemnim dionicima. Također, potrebno je izbjegavati vrijednosne sudove, izjave o jednakovrijednosti ili prijedloge za priznavanje.

Dokument dopunska isprava o studiju razvijena je s ciljem olakšavanja provedbe Lisabonske konvencije o priznavanju inozemnih visokoobrazovnih kvalifikacija na području Europe te su je 1999. godine prihvatile države potpisnice navedene konvencije. Otad su u visokom obrazovanju nastale značajne promjene. U Hrvatskoj i u svijetu značajno se povećava broj visokih učilišta te broj i vrsta kvalifikacija koje visoka učilišta izdaju. Također, došlo je do značajnog povećanja akademске i radne mobilnosti. Ako visoka učilišta ne pruže jasne i transparentne informacije o kompetencijama svojih studenata, što nije moguće napraviti samo koristeći svjedodžbe ili diplome, tržište rada i druga visoka učilišta teško će procijeniti kvalifikaciju koju je student stekao.

Ovaj je dokument sastavni dio Europass portfelja te jedan od glavnih alata transparentnosti unutar Europskog prostora visokog obrazovanja. Unutar osam cjelina dopunska isprava o studiju sadrži sve potrebne informacije o stečenoj kvalifikaciji: o akreditaciji visokog učilišta i studijskog programa, o razini, o sadržaju, odnosno kompetencijama nositelja kvalifikacije, o mogućnostima za korištenje kvalifikacije, opis nacionalnog kvalifikacijskog sustava unutar kojeg je kvalifikacija smještena i dr. Dopunska isprava potpomaže mobilnost, nastavak studija na drugim visokim učilištima, zapošljivost i cjeloživotno učenje. Naposljetku, dopunska isprava o studiju promiče pravedno i pouzdano procjenjivanje kvalifikacija.

Svi primjeri dopunske isprave koji su navedeni u ovim uputama imaju samo oglednu svrhu. Ako postoji očita razlika između uputa i primjera, potrebno je slijediti upute!

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE DOPUNSKE ISPRAVE O STUDIJU

Primjeri koji se navode u uputama služe samo za ilustraciju te ih možete prilagoditi svojim potrebama. U slučaju da u pojedinoj cjelini dopunske isprave postoji potreba za dodatnim informacijama, one se mogu uključiti ako odgovaraju cjelini i ako su presudne za razumijevanje obrazovne kvalifikacije. To se posebice odnosi na cjeline čiji sadržaj nije strogo definiran (5. i 6.).

Sadržaju dopunske isprave o studiju prethodi sljedeći tekst:

Primjerak na hrvatskom jeziku:

Dopunska isprava o studiju načinjena je prema predlošku koji su razvili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO-CEPES. Svrha dopunske isprave jest pružanje dostačne količine nezavisnih podataka radi olakšanja međunarodne transparentnosti i pravednog akademskog i stručnog priznavanja obrazovnih kvalifikacija. Dopunska isprava sadrži opis prirode, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je pohađala i uspješno završila osoba s izvornom ispravom o stičenoj kvalifikaciji. Dopunska isprava ne sadrži vrijednosne sudove, izjave o jednakovrijednosti ili prijedloge za priznavanje. Svih osam poglavlja mora biti popunjeno. Ako se pojedini dio ne ispunjava, potrebno je pružiti objašnjenje.

Primjerak na engleskom jeziku:

This Diploma Supplement model was developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international ‘transparency’ and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. NOSITELJ KVALIFIKACIJE

1.1. Prezime

Navedite prezime studenta.

1.2. Ime

Navedite ime studenta.

1.3. Datum (dan, mjesec, godina), mjesto i država rođenja

Navedite datum, mjesto i državu rođenja. Obratite pozornost na format datuma rođenja (dan, mjesec, godina).

1.4. Matični broj studenta

Ova cjelina treba omogućiti nedvosmisleno prepoznavanje studenta kao osobe upisane na program za koji se izdaje dopunska isprava o studiju. Ovdje se najčešće koristi matični broj studenta. Uz to, preporuka je Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta da se u ovoj cjelini koristi i OIB.

2. PODACI O KVALIFIKACIJI

2.1. Naziv kvalifikacije (na hrvatskome i na jeziku na kojemu je stečena) i titula (ako postoji)

Navedite puni naziv kvalifikacije onako kako piše na diplomji (na izvornom jeziku). Naziv kvalifikacije mora odgovarati odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokome obrazovanju, Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju i nazivu navedenome u studijskom programu. Navedite ako je riječ o združenom ili zajedničkom studiju. Pri navođenju naziva, koristite nazive prilagođene pojedinome spolu, sukladno Zakonu o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju. U ovoj cjelini možete navesti i samo razinu kvalifikacije, bez naznake područja studija.

U dopunskoj ispravi na stranome jeziku rabite hrvatski naziv kvalifikacije.

Primjeri (hrvatski):

- Sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) dizajna
- Magistar šumarstva
- Stručni prvostupnik (baccalaureus) ekonomije
- Magistar engleskoga jezika i književnosti i filozofije
- Sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka kemijskog inženjerstva, univ. bacc. ing. cheming.

Primjer (engleski):

Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language):

- Sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) dizajna
- Magistar šumarstva
- Stručni prvostupnik (baccalaureus) ekonomije
- Magistar engleskoga jezika i književnosti i filozofije
- Sveučilišna prvostupnica (baccalaurea) inženjerka kemijskog inženjerstva, univ. bacc. ing. cheming.

2.2. Naziv studijskoga programa

Navedite glavno područje ili, ako ih ima više, glavna područja (discipline) studija. Ako postoje poddiscipline ili specijalizacije, jasno naznačite da je o njima riječ. Navedite i ako se radi o dvopredmetnome studiju. U ovoj je cjelini nužno nvesti znanstveno područje unutar kojega se studij izvodi. Ako naziv studijskoga programa u dopusnici definira glavno područje studija, ovdje možete koristiti taj naziv. U ovoj cjelini nije potrebno navoditi vrstu i razinu studija (npr. preddiplomski studij) jer je to vidljivo iz cjeline 3.1. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjer (hrvatski):

- Tehničke znanosti - elektrotehnika
- Kulturalni studiji
- Poslovna ekonomija u turizmu i hotelijerstvu, smjer Poduzetništvo u turizmu i hotelijerstvu

Primjer (engleski):

- Technical sciences - electrotechnics
- Cultural studies
- Business economics in tourism and hotel management, Entrepreneurship in tourism and hotel management

2.3. Naziv i pravni status visokoga učilišta koje dodjeljuje kvalifikaciju

Navedite naziv visokoga učilišta koje dodjeljuje kvalifikaciju. Navedite sljedeće podatke vezane uz pravni status visokoga učilišta; vrstu visokoga učilišta, je li visoko učilište javno ili privatno, zatim kojim je rješenjem i kada visoko učilište dobilo dopusnicu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Ukoliko je visoko učilište prošlo zaseban (npr. inozemni) postupak vanjskog vrednovanja kvalitete navedite to u ovoj cijelini. Navedite datum izdavanja dopusnice ili odluke senata za izvođenje studijskog programa te je li ju izdalo nadležno ministarstvo ili sveučilište. Ukoliko je proveden, navedite i podatke vezane uz reakreditacijski postupak. Ako se dopunska isprava o studiju izdaje za združeni ili dvostruki studij (*joint or double degree*), u ovoj cijelini navedite status svih visokih učilišta koja su izvodila studij, uz naznaku dijela studija koji su izvodili. **U dopunskoj ispravi na stranome jeziku rabite hrvatski termin za naziv i vrstu visokoga učilišta.** Ostale podatke napišite na stranome jeziku.

Primjer (hrvatski):

- Sveučilište u Rijeci, Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji (javno visoko učilište), dopunsica Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa nakon evaluacije Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje od 1. srpnja 2005. godine. Sveučilišni preddiplomski studij menadžmenta, dopunsica Ministarstva od 1. srpnja 2005. godine.
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva (javno visoko učilište). Vjerodostojnicu izdalo Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske 18. prosinca 2002. godine. Dopunsicu za sveučilišni preddiplomski studij elektrotehnike i informacijske tehnologije izdalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa 16. lipnja 2005. godine. Međunarodnu akreditaciju za sveučilišni preddiplomski studij Elektrotehnike i informacijske tehnologije izdala je akreditacijska agencija ASIIN 30. ožujka 2007. godine. Potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja izdalo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 7. prosinca 2012. godine sukladno Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 45/09).

Primjer (engleski):

- Sveučilište u Rijeci, Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji (public higher education institution), accreditation issued by the Ministry of Science, Education and Sports following an external assessment procedure by the National Council for Higher Education on July 1, 2005. Accreditation for undergraduate university study programme in management issued by the Ministry on July 1, 2005.
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva (public higher education institution), accreditation issued by the Ministry of Science, Education and Sports on December 18, 2002. Accreditation for undergraduate university study programme in electrical engineering and information technology issued by the Ministry on June 16 2005. International accreditation for the study programme issued by ASIIN on March 30, 2007. Confirmation of the requirements fulfillment for performing higher education activities issued by the Ministry on December 7 2012, pursuant to the Act on Quality Assurance in Science and Higher Education (National Gazette no. 45/09).

2.4. Naziv i pravni status visokoga učilišta koje izvodi studij (ako je različito od 2.3.)

Ova se cjelina odnosi na ustanovu koja je odgovorna za provedbu studija. U nekim slučajevima ta ustanova može biti različita od ustanove u cjelini 2.3. te stoga ovdje navedite odgovarajuće podatke koji su predviđeni u cjelini 2.3. U tekstu dopunske isprave na stranome jeziku rabite hrvatski termin za naziv i vrstu visokoga učilišta.

2.5. Jezik/jezici na kojemu/ima je studij izведен

Navedite jezik ili jezike na kojima su se održavali nastava i ispiti. Ako postoji značajan dio obveza na studiju za koje je studentu bilo potrebno poznавanje stranoga jezika kako bi ih mogao svladati (primjerice literatura na stranome jeziku), u ovoj cjelini to navedite. Moguće je navesti i okviran broj ECTS bodova koje je student stekao na takvim obvezama. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

3. PODACI O RAZINI KVALIFIKACIJE

3.1. Razina kvalifikacije

U ovoj se cjelini definira razina kvalifikacije u hrvatskome sustavu visokoga obrazovanja. Navedite sljedeće cjeline: vrstu studijskoga programa, razinu studija te je li studij sveučilišni ili stručni. **Napominjemo da će razinu kvalifikacije unutar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN br. 22/2013) biti moguće navesti tek po upisu kvalifikacije u Registar HKO-a.**

U tekstu dopunske isprave o studiju na stranome jeziku radi lakšeg razumijevanja za razinu studija predlažemo koristiti izraze first cycle, second cycle, third cycle, short cycle.

Primjer (hrvatski):

- Preddiplomski stručni studij;
- Preddiplomski stručni studij, razina 6 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira/ Europskog kvalifikacijskog okvira, razina 1 Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA)¹;
- Kratki stručni studij u trajanju od dvije godine (120 ECTS bodova), razina 5 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira/ Europskog kvalifikacijskog okvira, razina 1 Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA)²;
- Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij;
- Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, razina 7 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira/Europskog kvalifikacijskog okvira, razina 2 Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA)³;
- Diplomski sveučilišni studij, razina 7 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira/Europskog kvalifikacijskog okvira, razina 2 Kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA)⁴.

¹ Razinu HKO-a, EQF-a i QF-EHEA je moguće navesti samo ukoliko je program kojim se stječe kvalifikacija upisan u Registar HKO-a.

² Isto.

³ Isto.

⁴ Isto.

Primjer (engleski):

- Undergraduate professional study programme (first cycle degree);
- Undergraduate professional study programme at CROQF/EQF level 6 referring to first cycle of QF-EHEA;
- Short professional study programme (short cycle) at CROQF/EQF level 5 referring to first cycle of QF-EHEA;
- Integrated undergraduate and graduate university study programme (integrated first and second cycle degree);
- Integrated undergraduate and graduate university study programme at CROQF/EQF level 7 referring to second cycle of QF-EHEA;
- Graduate university study programme (second cycle degree) at CROQF/EQF level 7 referring to second cycle of QF-EHEA.

3.2. Predviđeno trajanje studija

Navedite predviđeno trajanje studija u semestrima ili godinama na način na koji je navedeno u dopusnici za izvođenje studija. Navedite i radno opterećenje studenta, izraženo minimalnim brojem ECTS bodova potrebnih za završetak studija. Navedite ako ste na razini visokoga učilišta predviđeli mogućnost apsolventskoga statusa ili produljenja studija. Uključite informacije o važnijim sastavnim dijelovima studija, npr. duža praksa ili terenski rad. Poželjno je navesti i objašnjenje o trajanju semestra, odnosno godine kao broj studentskih radnih sati tjedno pomnožen s brojem tjedana. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjeri (hrvatski):

- Trogodišnji studij, 180 ECTS bodova;
- Sedmosemestralni studij, 210 ECTS bodova, semestar se sastoji od 15 tjedana nastave, a svaki tjedan sadrži 25 sati predavanja i vježbi te 25 sati samostalnoga rada.

Primjeri (engleski):

- Three-year study programme, 180 ECTS credits ;
- Seven semester study programme, 210 ECTS credits, one semester consists of 15 weeks of course work, and every week consists of 25 hours of lectures and practical work, and 25 hours of private study.

3.3. Potrebna obrazovna razina za upis na studij

Navedite koju je kvalifikacijsku razinu student morao postići kako bi se prijavio za upis na navedeni studij. Uz sam naziv potrebne obrazovne razine, obvezno navedite minimalno trajanje tih razina u semestrima ili godinama, ili u broju stecenih ECTS bodova. Ako je visoko učilište odredilo točan naziv kvalifikacije koja je preduvjet za upis na studij, navedite taj naziv. Ako je visoko učilište odredilo neke dodatne uvjete za upis na studij, navedite to. Ako postoji velik broj iznimaka ili ako se uvjeti određuju pojedinačno, obvezno uputite na mjesto na kojem su mogu pronaći informacije o točnim uvjetima upisa. Ako se kao uvjet za upis na studij priznaju neki elementi neformalnoga ili informalnoga učenja, navedite to ovdje. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjer (hrvatski):

- Posjedovanje prethodne kvalifikacije na razini 4.2 HKO-a ili više (uz položene obvezne ispite državne mature).
- Završena četverogodišnja srednja škola.
- Preddiplomski sveučilišni studij kojim se stječe minimalno 180 ECTS bodova ili stručni studij određenog profila uz dodatne posebne uvjete. Više informacija na [internetska stranica].
- Preddiplomski sveučilišni studij na kojem se stječe minimalno 240 ECTS bodova u sličnome području studija. Više informacija na [internetska stranica].

Primjeri (engleski):

- Prior qualification at level 4.2 of CROQF or higher (with State Matura).
- Four-year secondary school.
- Undergraduate university study programme offering at least 180 ECTS credits. Graduates of certain professional study programmes (first cycle) can also apply under special conditions. More information available from [web site].
- Undergraduate university study programme offering at least 240 ECTS credits from a similar field of study. More information available from [web site].

4. PODACI O SADRŽAJU KVALIFIKACIJE I USPJEHU

4.1. Način izvođenja studija

Ova cjelina odnosi se na način studiranja na programu. Ovdje se upisuje na koji je način student za kojega se izdaje dopunska isprava studirao i dovršio navedeni studij. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjeri (hrvatski):

Redoviti studij Izvanredni studij.

Primjeri (engleski):

Full-time study Part-time study.

4.2. Zahtjevi i rezultati studijskoga programa

(Ova bi točka trebala biti opsežna.)

U ovoj vrlo važnoj cjelini potrebno je navesti sve informacije koje će čitatelju dopunske isprave omogućiti da razumije koje je kompetencije stekao student koji je završio navedeni studij. Navedite informacije o ishodima učenja na razini studijskog programa (learning outcomes), koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja te obrazovnim ciljevima studija. Preporučuje se navesti između 10 do 20 ishoda učenja studijskog programa koji mogu uključivati i ključne kompetencije za cijeloživotno učenje, odnosno takozvane generičke vještine. Također, preporučuje se prilikom zapisivanja ishoda učenja koristiti aktivne glagole.

Usto, navedite minimalne uvjete za stjecanje navedene kvalifikacije. Također, navedite ako osim ispita postoje i drugi obvezni elementi studija koje student mora uspješno zadovoljiti. Navedite i uvjete završetaka studija, poput minimalne duljine završnoga rada, je li završni rad potrebno obraniti, postoji li praksa i njezino trajanje te postoje li završni ispit. Ako u dopunskoj ispravi ne navodite detaljne podatke, tada svakako navedite na kojoj je internetskoj stranici moguće pronaći podatke koji ovdje nedostaju. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Sažet primjer (hrvatski):

Za završetak diplomskoga studija student mora prikupiti najmanje 120 ECTS bodova (od toga 30 bodova nosi diplomski, odnosno magistarski rad). Diplomski studij završava obranom diplomskoga, odnosno magistarskog rada. Studenti biraju jednu od mogućih specijalizacija: Empirijska lingvistika; Teoretska lingvistika; Psiholingvistika/istraživanje višejezičnosti.

Završetkom sveučilišnog diplomskog studija lingvistike student(ica) će:

- prezentirati temeljne pojmove pojedinih disciplina lingvistike (fonologija, morfologija, sintaksa i semantika);
- samostalno provesti terensko istraživanje manjeg opsega;
- kritički diskutirati o teorijskim pozicijama, modusima analize i hipotezama unutar dotične discipline;
- vrednovati suvremene teorijske pristupe u područjima istraživanja višejezičnosti, psiholingvistike te kognitivno orijentiranih i drugih interdisciplinarnih istraživanja;
- identificirati istraživačke metode;
- procijeniti valjanost rezultata empirijskih istraživanja;
- analizirati ulogu jezika i komunikacije u interpersonalnim i društvenim procesima;
- valorizirati stručnu literaturu na hrvatskom i stranom jeziku;
- primijeniti terminologiju struke u pismenoj i usmenoj komunikaciji na stranom jeziku;
- koristiti istraživačke metode samostalno ili u timu u istraživačkim projektima u području lingvistike i srodnih disciplina;
- rukovati alatima računalne lingvistike u lingvističkoj analizi različitih žanrova.

Više informacija, posebice informacije vezane uz ishode učenja, dostupne su na [internetska stranica].

U ovoj se cjelini ne trebaju navoditi podaci vezani uz profesionalna prava koje studenti dobivaju završetkom studija, odnosno poslovi na kojima mogu raditi. Ove informacije navode se u cjelini 5.2.

4.3. Podaci o programu, ocjene i ECTS bodovi

U ovoj cjelini opisuje se koje je obveze student pohađao na studiju, što je položio i kakav je uspjeh postigao odnosno istovrijedno prijepisu ocjena. Ako se izdavanje završnoga prijepisa ocjena naplaćuje, tada je u dopunskoj ispravi o studiju u ovoj cjelini obvezno nавести i te podatke sukladno odredbi Pravilnika o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju kojom se propisuje izdavanje dopunske isprave o studiju bez naknade.

Navedite podatke o svim položenim ispitima, održanim vježbama, seminarima i drugim studijskim obvezama, u skladu sa studijskim programom. Navedite je li student napisao i obranio završni rad te koja je bila tema. Navedite ako postoje podaci kako su ECTS bodovi ili radno opterećenje podijeljeni po dijelovima predmeta (npr. predavanja, seminari, vježbe, samostalan rad). Ako se dopunska isprava o studiju izdaje za združeni studij, u ovome dijelu dopunske isprave navedite i koja je obveza izvedena i položena na kojem visokom učilištu.

U ovoj cjelini moraju biti navedeni sljedeći minimalni podaci:

- redni broj kolegija/predmeta;
- oznaka kolegija/predmeta (šifra), ako postoji;
- naziv kolegija/predmeta;
- predviđen broj sati nastave za svaki kolegij/predmet;
- završna ocjena za svaki kolegij/predmet;
- stečeni ECTS bodovi za svaki kolegij/predmet;
- semestar/godina studija u kojoj je predmet slušan;
- izborni kolegiji/predmeti (navedeni u semestru/godini u kojem su slušani);
- naziv završnoga rada;
- ime i prezime mentora završnoga rada;
- je li postojala obveza obrane završnoga rada, a ako jest, kada je završni rad obranjen;
- datum početka studija;
- datum završetka studija;
- broj isprave o završetku studija (diplome ili svjedodžbe);
- za združene ili zajedničke studije nавesti koja je obveza izvedena i položena na kojem visokom učilištu.

Redoslijed i raspored prethodnih podataka nije unaprijed zadan.

U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Člankom 83. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13 i 139/13) propisani su uvjeti za završetak studija koje je potrebno navesti u ovoj cjelini. Ako studijskim programom nije predviđeno polaganje završnoga ispita i/ili izrada završnoga rada, tada u dopunskoj ispravi navedite da takva obveza nije postojala.

4.4. Sustav ocjenjivanja i, ako postoji, opis raspodjele ocjena

U ovoj cjelini što detaljnije opišite sustav prema kojemu se ocjenjiva studentski uspjeh. Sustav ocjenjivanja u Hrvatskoj određen je zakonskom skalom 1-5, uz mogućnost da se neki oblici nastave provode bez ocjenjivanja ili da se ocjenjuju opisno. No, Zakon ne propisuje točno kako se ocjenjivanje provodi te stoga između visokih učilišta u Republici Hrvatskoj postoje značajne razlike u ocjenjivanju. U ovoj cjelini omogućavate osobi koja ne poznaje vaš sustav da usporedi uspjeh vašega studenta s uspjehom studenata iz drugih sustava visokoga obrazovanja koji koriste drukčije ocjenjivanje. Stoga je važno da u ovoj cjelini budete što jasniji i detaljniji. Navedite ako su se neki dijelovi programa ocjenjivali opisno (u tom slučaju u cjelini 4.3. za te obveze napište „obavljen“ ili, na engleskome, „completed“). Ako postoji sustav raspodjele ocjena ili rang-lista ocjena, ovdje navedite i osnovne crte toga sustava. Ocjene na ispitima moguće je dodjeljivati na dva glavna načina: absolutno (uzimajući u obzir broj bodova koje je student ostvario u odnosu na minimum potreban za neku ocjenu) i relativno (uzimajući u obzir broj bodova koje je student ostvario u odnosu na postotak studenata koji su ostvarili isti ili bolji broj bodova). Na primjer, u slučaju absolutnoga ocjenjivanja, svi studenti koji su dobili više od 90 bodova na ispitu u kojem je maksimum 100 bodova, mogli bi dobiti ocjenu 5. U ovome sustavu ocjenjivanja teoretski je moguće da velik broj studenata dobije ocjenu 5 ako je ispit lagan ili ako su studenti odlično naučili gradivo. U slučaju relativnoga ocjenjivanja, studenti bi dobili ocjenu 5 ako pripadaju u prvih 90 % po broju bodova od svih studenata koji su prošli ispit. U ovome sustavu ocjenjivanja moguće je da studenti dobiju ocjenu 5 iako na ispitu ostvare samo 70 od 100 mogućih bodova ako je to broj bodova koji je dobio 10 % najboljih studenata. ECTS sustav ocjenjivanja koristi relativno ocjenjivanje i skalu od pet prolaznih ocjena i dvije nedovoljne ocjene. U ovoj cjelini moguće je objasnitи na koji se način sustav ocjenjivanja koji se koristi na visokim učilištima prevodi u ECTS ocjene⁶. S obzirom na to da ocjena nedovoljan nije prolazna ocjena i da se s ocjenom nedovoljan ne može dobiti kvalifikacija u Hrvatskoj, potrebno je navesti da student koji je dobio ocjenu nedovoljan iz bilo kojega predmeta nije zadovoljio uvjete za stjecanje kvalifikacije. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

4.5. Prosječna ocjena tijekom studija i razina uspjeha, ako postoji (na hrvatskome):

Navedite prosječnu ocjenu studiranja. Ako postoji poseban naziv za razinu uspjeha, navedite i taj naziv (npr. *cum laude*, *summa cum laude*). U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik, uz hrvatske termine za uspjeh (odličan, vrlo dobar itd.).

5. UPORABA KVALIFIKACIJE

5.1. Pristup dalnjim razinama studija

Navedite sve više razine studija kojima kvalifikacija nudi pristup te, uvažavajući nadležnost visokih učilišta koja propisuju pristup programima, navedite informacije o mogućnostima nastavka studija na stručnim i sveučilišnim programima. Obvezno navedite postoje li dodatni uvjeti za pristup višoj razini (kao npr. odluka sveučilišta za

⁶ Pritom je potrebno uzeti u obzir da Vodič za korisnike ECTS-a preporučuje da se nacionalne ocjene ne prevode u ECTS ocjene u slučajevima kada institucija koristi apsolutno ocjenjivanje (te se stoga ne može napraviti rang-lista).

upis na diplomski sveučilišni studij ako je student završio stručni studij). Navedite postoji li minimalna razina uspjeha na studiju koju je student mogao ostvariti da bi mogao upisati višu razinu studija. Navedite je li kvalifikacija završna ili je samo preduvjet za nastavak studija na višoj razini (u Hrvatskoj su svi preddiplomski, diplomski i poslijediplomski studiji najčešće završni). Informacije navedene u ovom djelu u prvom se redu odnose na nacionalni kontekst te nisu obvezujuće za inozemne dionike. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjer (hrvatski):

- Za dopunsku ispravu koja se izdaje po završetku preddiplomskog stručnoga studija: Po završetku preddiplomskog stručnoga studija menadžmenta student ima pravo nastaviti studij na specijalističkom diplomskom stručnom studiju. Student ima pravo nastaviti studij na diplomskom sveučilišnom studiju ako je to predviđelo sveučilište koje provodi taj studij, pri čemu se kao uvjeti mogu postaviti razlikovni ispići. Da bi se mogao prijaviti na upis na specijalistički diplomske stručne studije menadžmenta informacijskih sustava, student je na stručnoj studiji morao ostvariti minimalnu ocjenu 3.0.
- Za dopunsku ispravu koja se izdaje po završetku preddiplomskog sveučilišnoga studija: Po završetku preddiplomskog sveučilišnoga studija sociologije student ima pravo nastaviti studij na diplomskom sveučilišnom studiju i na specijalističkom diplomskom stručnom studiju. Ne postoji minimalna ocjena koju je student trebao ostvariti na preddiplomskom sveučilišnom studiju kako bi se prijavio na upis na diplomske sveučilišne studije sociologije. Uvjete za nastavak studija u drugim područjima studija određuje visoko učilište koje provodi taj studij.

Primjer (engleski):

- After completing the undergraduate professional study programme in management, a student has access to the specialist graduate professional programme. The student can also enrol the graduate university study programme if the university delivering the programme has allowed it, in which case the university can require additional examinations to be passed. In order to apply for the specialist graduate professional programme in Information Systems Management, the student's minimum average grade at the professional study programme should have been at least 3.0.
- After completing the undergraduate university programme in sociology, a student gains access to graduate university programmes and to specialist graduate professional programmes. There is no minimal grade requirement for applying for entry to the graduate university programme in sociology. The conditions of application to programmes in other areas are determined by the higher education institutions delivering the programme.

5.2. Profesionalni status (ako postoji)

U ovoj cjelini navodi se profesionalni status i mogućnosti zapošljavanja u pojedinim područjima nakon stjecene kvalifikacije. Navedite također omogućava li kvalifikacija izravan pristup tržištu rada, a u slučaju reguliranih profesija, navedite kako je to regulirano (npr. uvjeti strukovne komore, zakon ili nešto drugo). U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

Primjer (hrvatski):

Završetkom studijskog programa nositelj ove kvalifikacije ovlašten je koristiti stručni naziv stručni prvostupnik/prvostupnica sestrinstva (bacc. med. techn.). Odobrenja za samostalan rad izdaje Hrvatska komora medicinskih sestara. Više informacija je dostupno ovdje: <http://www.hkms.hr/licence.php> Prvostupnik sestrinstva može se zaposliti u zdravstvenim ustanovama svih razina zdravstvene zaštite (domovima zdravlja, savjetovalištima, bolnicama, klinikama, rehabilitacijskim ustanovama), zavodima za javno zdravstvo, ustanovama za socijalnu skrb, odgojno-obrazovnim ustanovama i u zajednici.

6. DODATNE INFORMACIJE

6.1. Dodatne informacije

Navedite sve dodatne informacije koje nisu sadržane u prethodnim cjelinama, a koje su važne za procjenu svrhe, razine i korištenja kvalifikacije, npr. je li nositelj kvalifikacije studirao u inozemstvu, je li bio na stručnoj praksi u inozemstvu itd. Mogu se navesti i eventualne nagrade, stipendije i priznanja te izvannastavne aktivnosti studenta. Uz objašnjanje studentskoga rada na kvalifikaciji, ova cjelina omogućuje visokome učilištu i priznavanje dodatnoga rada i uspjeha studenta tijekom studija. Ako se ovdje dodaju informacije koje nisu sastavni dio studijskoga programa (npr. rad u studentskoj udruzi, studentsko predstavljanje, nagrada ili uspjeh na studiju koju ne izdaje visoko učilište koje izdaje kvalifikaciju), visoko učilište treba svim studentima omogućiti da pod jednakim uvjetima dostave informacije za ovu cjelinu. Budući da je dopunska isprava javna isprava, visoko učilište treba definirati uvjete pod kojima se mogu rabiti podaci o studentskim aktivnostima tijekom studija koje nije prikupilo visoko učilište. Također, u ovoj cjelini moguće je navesti dodatne podatke o visokom učilištu ili studiju, primjerice informacije o osiguravanju kvalitete ili je li riječ o zajedničkom ili združenom studiju ukoliko te informacije nisu navedene ranije. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

6.2. Izvori dodatnih informacija

Navedite gdje je moguće potražiti dodatne korisne informacije o kvalifikaciji, npr. internetska stranica visokoga učilišta, odsjek na kojem se provodi studij, ured ENIC/NARIC itd. Preporučljivo je navesti podatke za kontakt za eventualna pitanja. U dopunskoj ispravi na stranome jeziku u ovoj cjelini rabite taj jezik.

7. OVJERA DOPUNSKE ISPRAVE O STUDIJU

7.1. Mjesto i datum

Datum i mjesto izdavanja dopunske isprave o studiju. To ne mora biti isti datum kada je izdana isprava o studiju (diploma).

7.2. Ime i potpis

Ime i potpis osobe koja ovjerava dopunsku ispravu.

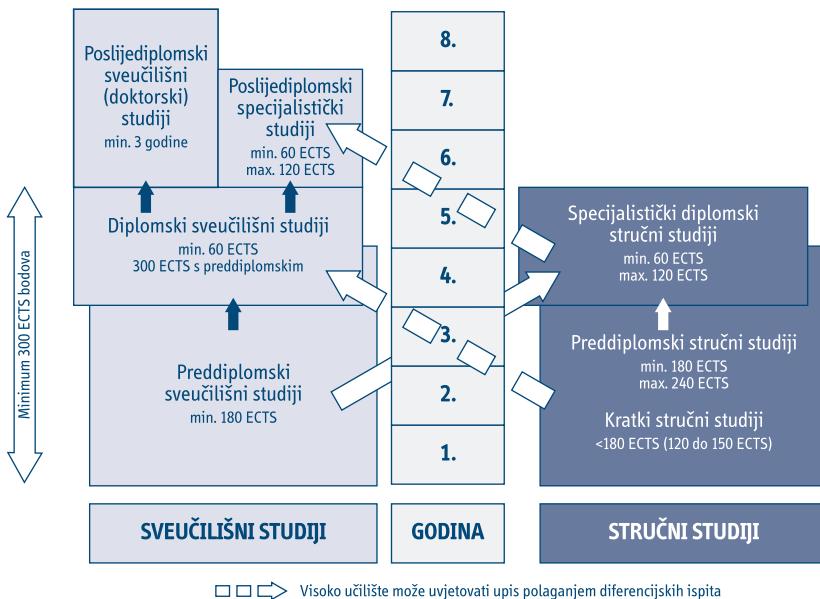
7.3. Funkcija potpisnika

Funkcija potpisnika dopunske isprave.

7.4. Pečat

Službeni pečat ustanove koja izdaje dopunsku ispravu.
Klasa i urudžbeni broj

8. PODACI O SUSTAVU VISOKOGA OBRAZOVANJA U HRVATSKOJ

Slika 1 Vrste studija u Hrvatskoj

Od 2005. godine u Hrvatskoj su se počeli provoditi reformirani studiji sukladno Bolonjskom procesu te svi studijski programi studentsko radno opterećenje na studiju izražavaju putem ECTS bodova. Student u pravilu može steći 60 ECTS bodova tijekom jedne godine redovitoga studija.

8.1. Vrste visokih učilišta

Sveučilišta su visoka učilišta koja osnivaju i provode sveučilišne studije u najmanje dvama znanstvenim i/ili umjetničkim područjima u većem broju polja. Sveučilišta mogu također izvoditi stručne studije. Sveučilišta mogu imati sastavnice koje su pravne osobe i koje se zovu **fakulteti, umjetničke akademije i/ili odjeli**.

Veleučilišta i visoke škole su visoka učilišta koja izvode stručne studije. Veleučilišta su visoke škole koje izvode barem tri različita studija iz barem triju različitih znanstvenih polja.

Javna sveučilišta osnivaju se zakonom, javna veleučilišta i visoke škole osnivaju se uredbom Vlade Republike Hrvatske, dok se privatna visoka učilišta osnivaju odlukom osnivača.

8.2. Vrste studija

Sveučilišni studiji osposobljavaju studente za obavljanje poslova u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito, kao i za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih dostignuća na odgovarajućoj razini.

Stručni studiji pružaju studentima primjerenu razinu znanja i vještina koja omogućava obavljanje zanimanja i osposobljavaju ih za neposredno uključivanje u radni proces odmah po završetku studija i uobičajeno uključuju praktičan rad.

Više informacija o vrstama studija dostupno je na internetskim stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=5538&sec=3305>.

8.3. Akreditacija visokih učilišta i studijskih programa

Sukladno odredbama Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 45/09), Agencija za znanost i visoko obrazovanje odgovorna je za sve vrste vrednovanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju sukladno Evropskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ESG). Sva visoka učilišta u Republici Hrvatskoj moraju proći kroz proces inicijalne akreditacije kako bi dobila dopusnicu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Sveučilišni studijski programi na javnim sveučilištima osnivaju se i izvode odlukom senata sveučilišta, a temeljem prethodne procjene jedinice za unutarnji sustav osiguravanja kvalitete. Studijski programi privatnih visokih učilišta, kao i oni javnih veleučilišta i visokih škola, prolaze postupak inicijalne akreditacije kako bi dobili dopusnicu za izvođenje studijskog programa. Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje imenuje stručno povjerenstvo koje u suradnji s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje provodi vrednovanje visokog učilišta ili studijskog programa te naposljetku izdaje konačno mišljenje o predloženom studijskom programu ili visokom učilištu i ministru nadležnom za visoko obrazovanje preporučuje izdavanje ili uskratu dopusnice. Agencija za znanost i visoko obrazovanje također provodi i postupak cikličke reakreditacije visokih učilišta.

8.4. Uvjeti upisa na studij

Visoka učilišta samostalno određuju minimalne uvjete upisa na prvu razinu studija. Od akademске godine 2010./2011. kandidati upisuju studij prve razine visokog obrazovanja na javnim visokim učilištima temeljem rezultata položenih ispita državne mature i srednjoškolskog uspjeha, pri čemu visoka učilišta za svaki studijski program samostalno određuju ispite državne mature koji se vrednuju za upis, način bodovanja i druge uvjete. Za kandidate starije od 24 godine visoka učilišta mogu odrediti posebne uvjete upisa. Minimalni uvjet za upis na diplomske sveučilišne studije jest završeni preddiplomski sveučilišni studij. Sveučilište može omogućiti upis na ove studije i studentima koji su završili stručne studije pod uvjetima koje samo odredi. Minimalan uvjet za upis na specijalističke diplomske stručne studije jest završeni preddiplomski stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij. Minimalan uvjet za upis na poslijediplomske studije jest završetak odgovarajućega diplomskog studija. Uobičajen uvjet za upis na ove studije jest završen diplomski sveučilišni studij. Studenti koji su završili predbolonske sveučilišne dodiplomske studije u trajanju od najmanje četiri akademске godine također se mogu prijaviti za upis na poslijediplomske sveučilišne studije.

Sustav ocjenjivanja

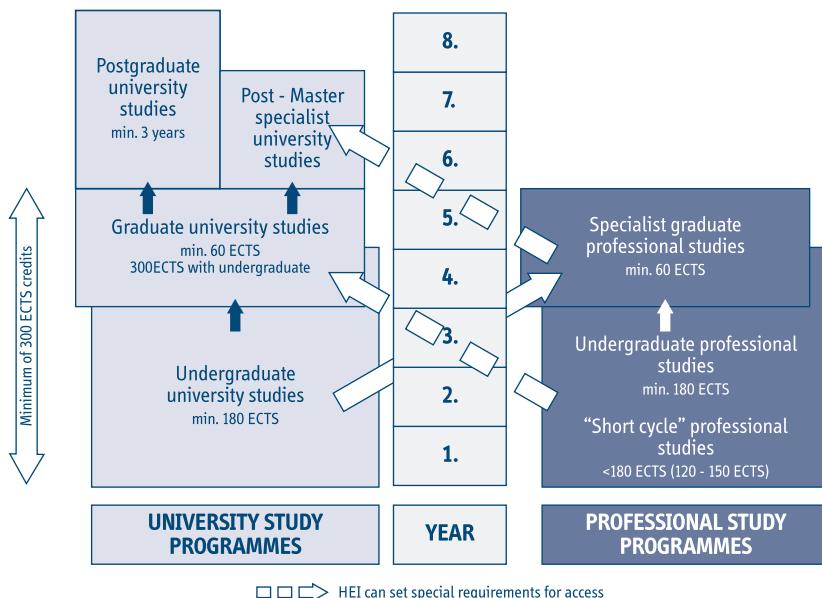
Sustav ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj sastoji se od pet ocjena : 5 - izvrstan, 4 - vrlo dobar, 3 - dobar, 2 - dovoljan, 1 - nedovoljan. Minimalna prolazna ocjena jest 2 - dovoljan.

Nacionalni kvalifikacijski okvir

Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) instrument je uređenja sustava kvalifikacija u Republici Hrvatskoj koji osigurava jasnoću, pristupanje stjecanju, utemeljeno stjecanje, prohodnost i kvalitetu kvalifikacija, kao i povezivanje razina kvalifikacija u Republici Hrvatskoj s razinama kvalifikacija EQF-a i QF-EHEA-e te posredno s razinama kvalifikacija kvalifikacijskih okvira u drugim zemljama. Primjena HKO-a uređuje se Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (Narodne novine br. 22/2013).

Više informacija o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru dostupno je na: <http://www.kvalifikacije.hr/>

8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM

Illustration 1 Types of studies in Croatia

Since 2005, all study programmes in Croatia express student workload in terms of ECTS credits. As such, a student can accumulate 60 ECTS credits in one academic year with the exception of postgraduate programmes, where higher education institutions autonomously determine the use of ECTS credits.

8.1. Types of programmes

University study programmes allow students to work in science and higher education, private and public sectors, as well as in wider society. Graduates from university study programmes are also educated to apply and develop scientific and professional knowledge at the appropriate level.

Professional study programmes provide students an appropriate level of knowledge, skills and competences to work in applied professions, and to join any work process immediately after graduation. Detailed informations on type of studies are available on the web page of the Ministry of Science Education and Sports:
<http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=5865&sec=2510>.

8.2. Types of institutions

Universities (*sveučilišta*) are higher education institutions which deliver university study programmes in at least two scientific and/or art areas in a greater number of fields. Exceptionally, universities may also deliver professional study programmes. Universities may have constituent higher education institutions which are legal entities and are called **faculties** (*fakulteti*) or **art academies** (*umjetničke akademije*). Universities and their constituents deliver study programmes and conduct scientific research and other professional and art activities.

Polytechnics (*veleučilišta*) and **schools of professional higher education** (*visoke škole*) are higher education institutions which deliver professional study programmes. These two institutions differ in the scope of the programmes they offer: polytechnics are those schools of professional higher education which deliver professional study programmes in three or more scientific fields.

Public universities are established by a law, public polytechnics and schools of professional higher education are established by a decree of the Croatian Government, while private higher education institutions are established by a resolution of the founder.

8.3. Accreditation of higher education institutions and study programmes

Act on Quality Assurance in Science and Higher Education was enacted in April 2009, tasking the Agency for Science and Higher Education with external quality assurance processes in Croatia in line with the European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Both higher education institutions and study programmes must undergo an evaluation process in order to be accredited for operation in Croatia. Study programmes delivered at public universities are self-accredited by university senates. Programmes delivered by private higher education institutions, polytechnics or schools of professional higher education undergo a process of initial accreditation. The National Council for Higher Education appoints an expert committee which, in cooperation with the Agency for Science and Higher Education, performs evaluation of the proposed study programme or higher education institution and recommends to the minister to issue or deny an accreditation. Agency for Science and Higher Education is also in charge of the re-accreditation of higher education institutions.

8.4. Educational requirements for admission into study programmes

The minimum educational requirement for admission into first cycle study programmes are set by higher education institutions. Normally, the minimum requirement for admission into first cycle study programme is the completion of a four-year secondary school and as of academic year 2010/2011 student enrollments are based on the results of State matura. The admissions process to first cycle programmes is administered through a central online application system. The minimum educational requirement for enrolment into graduate university programmes is the completion of an undergraduate university programme. The university can allow students who have completed a professional programme to also enrol graduate university programmes, but they are allowed to set special requirements in these cases. The minimum educational requirement for enrolment into specialist graduate professional programmes is the completion of an undergraduate university programme or a professional programme (first cycle). The minimum educational requirement for enrolment into postgraduate programmes is the completion of an appropriate graduate programme. Normally, the requirement for enrolment into a postgraduate university programme is the completion of a graduate university programme. Students who have completed the pre-Bologna undergraduate programmes (*sveučilišni dodiplomski studij*) with a duration of minimum 4 academic years are allowed to apply for Bologna postgraduate programmes as well.

8.5. Grading scheme

The Croatian national grading scheme consists of five grades with numerical equivalents: izvrstan - 5 (outstanding); vrlo dobar - 4 (very good); dobar - 3 (good); dovoljan - 2 (sufficient); nedovoljan - 1 (insufficient - fail). The minimum passing grade is dovoljan - 2. There are no intermediate grades in the Croatian grading scheme. The majority of higher education institutions in Croatia do not use a ranking system in assigning grades to students. Some institutions, however, may also use the ranking system and thus the ECTS grading scale in addition to the national grading scheme.

8.6. National Qualifications Framework

The Croatian Qualifications Framework (CROQF) is an instrument for regulating the system of qualifications in the Republic of Croatia. It guarantees transparency, access to acquiring qualifications, reliable acquiring of qualifications, progression and high-quality qualifications, as well as relating the levels of qualifications in the Republic of Croatia to the levels of qualifications of the EQF and QF-EHEA, and to the national qualifications frameworks of other countries. The implementation of the CROQF is regulated by the Croatian Qualifications Framework Act (the Official Journal of the Republic of Croatia no. 22/2013).

Further information about the CROQF is available at <http://www.kvalifikacije.hr>

UČESTALO POSTAVLJANA PITANJA

Kada se i pod kojim uvjetima izdaje dopunska isprava o studiju? Na kojem se jeziku izdaje dopunska isprava?

Dopunska isprava o studiju izdaje se automatski (bez posebnog zahtjeva) svim studentima po završetku „bolonjskih studija“, bez naknade, na hrvatskome i engleskome jeziku. Ne postoji ograničenje da se dopunska isprava izdaje i na drugim jezicima pod posebnim uvjetima koje samostalno odredi visoko učilište.

Mogu li visoka učilišta izdati dopunsku ispravu o studiju osobama koje su završile tzv. „predbolonjske studije“?

Format dopunske isprave o studiju koji su zajednički izradili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO-CEPES prilagođen je tzv. bolonjskim studijima. Naime, u ranijim studijskim programima nije bilo predviđeno stjecanje ECTS bodova niti su bili predviđeni ishodi učenja. Stoga se za predbolonjske studije ne može izdavati dopunska isprava o studiju.

Međutim, osobe koje su stekle visokoobrazovnu kvalifikaciju prije uvođenja bolonjskih studija mogu prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju od matičnog visokog učilišta zatražiti potvrdu da njihov stečeni stručni naziv odgovara nekom od bolonjskih akademskih ili stručnih naziva.

Prevodi li se u dopunskoj ispravi o studiju na stranom jeziku naziv kvalifikacije?

Je li dozvoljeno izdati dopunska ispravu o studiju prije završetka studijskoga programa?

Što dopunska isprava o studiju nudi studentima?

Što dopunska isprava o studiju nudi visokim učilištima?

Što dopunska isprava o studiju nije?

Odredbama Lisabonske konvencije o priznavanju inozemnih visokoobrazovnih kvalifikacija na području Europe i Uputama za izradu dopunske isprave o studiju koje su izdali Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO-CEPES istaknuto je kako se u pravilu titule navode na izvornom jeziku bez prevođenja jer prevođenje podrazumijeva vrednovanje kvalifikacije, odnosno procjenu razine koju mogu provoditi samo ovlaštena tijela. Stoga je preporuka Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta da se u službenim dokumentima i javnim ispravama ne prevode na strane jezike akademski i stručni nazivi i njihove kratice (cjelina 2.1.). Također, sukladno uputama EK-a/VE-a/UNESCO-CEPES-a, u dopunskoj ispravi o studiju ne prevodi se naziv visokog učilišta.

Prema uputama EK-a/VE-a/UNESCO-CEPES-a i Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, izdavanje Dopunske isprave o studiju prije završetka studijskog programa nije dozvoljeno. Dopunska isprava o studiju ne zamjenjuje prijepis ocjena koji se može izdati i prije završetka studijskoga programa, nego opisuje ukupnu kvalifikaciju koju je student stekao završetkom studijskoga programa. Ako je student proveo razdoblje studija na drugom visokom učilištu (npr. u inozemstvu), tu je informaciju potrebno navesti u cjelinama 4.3., 4.4. i 6.1. dopunske isprave o studiju koje izdaje matično visoko učilište.

Diploma ili svjedodžba uz koju je izdana dopunska isprava o studiju razumljivija je na tržištu rada i na drugim visokim učilištima te ju je lakše usporediti s kvalifikacijama koje se stječu u inozemstvu. Dopunska isprava nudi precizan i objektivan opis studentske karijere i kompetencija koje je student stekao na studiju. Naposljetku, dopunska isprava nudit će jednostavniji pristup tržištu rada i jednostavniji nastavak studija u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Olakšava priznavanje obrazovnih kvalifikacija te prijam studenata koji su studij završili na drugim visokim učilištima. Nudi okvir za opis kvalifikacije koji je zajednički na razini Europe, pritom ne utječući na autonomiju visokoga učilišta u opisivanju postignuća svojih studenata. Povećava vidljivost visokoga učilišta u inozemstvu.

Povećava zapošljivost i mobilnost u Hrvatskoj i inozemstvu studenata koji su završili studij na tome visokom učilištu.

Dopunska isprava o studiju nije životopis, ali može sadržavati podatke koji su nužni za razumijevanje studentskih izvannastavnih aktivnosti vezanih uz studij (primjerice, no ne isključivo, studentska praksa koja nije bila dio studijskoga programa). Točne upute za opisivanje dodatnoga studentskog rada pogledajte u cjelini 6.1. Dopunska isprava ne zamjenjuje diplomu ili svjedodžbu, odnosno prijepis ocjena (za točne upute pogledajte cjelinu 4.3.) niti ne osigurava automatsko priznavanje hrvatske visokoobrazovne kvalifikacije u inozemstvu.

INTERNETSKE POVEZNICE NA DODATNE INFORMACIJE O DOPUNSKOJ ISPRAVI

Izbor ovdje navedenih poveznica nipošto ne iscrpljuje popis dostupnih informacija o dopunskoj ispravi koje je moguće pronaći na internetu, no predstavlja kvalitetne i provjerene podatke. Predlažemo da dodatne informacije potražite pretražujući termin „*diploma supplement*“ na internetu.

http://www.aic.lv/ace/ace_disk/Dipl_Sup/

Svi službeni popratni dokumenti o dopunskoj ispravi o studiju. Na ovoj stranici postoji i arhiva drugih relevantnih dokumenata o Bolonjskom procesu.

http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html

Službena stranica Europske unije o dopunskoj ispravi o studiju.

<http://europass.cedefop.europa.eu/hr/documents/diploma-supplement/examples>

Ovo je službena stranica o dopunskoj ispravi o studiju u sklopu Europassa. Na ovoj je stranici moguće pronaći primjere ispunjenih dopunskih isprava o studiju u nekim europskim državama.

<http://www.europass.hr/>

Službena stranica Nacionalnog Europass centra Hrvatska

PRAVILNIK O SADRŽAJU DIPLOMA I DOPUNSKIH ISPRAVA O STUDIJU

Narodne novine broj 77/08. i 149/11.
(interni pročišćeni tekst - neslužbeno)

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se:

1. sadržaj diploma i dopunskih isprava o studiju koje studentima izdaju visoka učilišta nakon završetka studija po studijskom programu i uvjetima donesenima sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i
2. sadržaj diploma koje studentima izdaju visoka učilišta nakon završetka studija po nastavnom programu i uvjetima donesenima sukladno Zakonu o visokim učilištima („Narodne novine“ broj 96/93, 34/94, 21/95, 48/95, 29/96, 54/96, 14/00, 26/00, 67/00, 94/00, 129/00 i 78/03).

Članak 2.

Diploma iz članka 1. točke 1. ovog pravilnika sadrži sljedeće podatke:

- naziv Republika Hrvatska i grb;
- puni naziv visokog učilišta i sjedište;
- naziv: DIPLOMA;
- ime i prezime studenta;
- datum, mjesto i državu rođenja studenta;
- naziv i smjer završenoga studijskog programa (diplomskog sveučilišnog, poslijediplomskog, poslijediplomskog specijalističkog ili specijalističkog diplomske stručnog);
- broj stecenih ECTS bodova, osim za poslijediplomski sveučilišni studij na kojem se ne stječu ECTS bodovi;
- steceni stručni ili akademski naziv ili akademski stupanj;
- broj, mjesto i datum izдавanja diplome;
- potpis čelnika i pečat visokog učilišta.

Članak 3.

Visoka učilišta izdaju studentima dopunske isprave o studiju iz članka 1. točke 1. ovog pravilnika, bez naknade, na hrvatskom i na engleskom jeziku.

Dopunska isprava o studiju iz članka 1. točke 1. ovog pravilnika (dodatak diplomi, odnosno diploma supplement) sadrži:

1. podatak o nositelju diplome (ime i prezime, datum i mjesto rođenja, matični broj studenta);
2. podatke o stecenoj kvalifikaciji (naziv obrazovne kvalifikacije na hrvatskom jeziku i jeziku na kojem je stecena, glavna područja studija, naziv i podatke o pravnom statusu visokih učilišta koja izvode studijske programe, kojim je aktom odobren studijski program te naziv i podatke o pravnom statusu visokih učilišta koja izdaju kvalifikacije, jezik na kojem je studij izведен);
3. podatke o razini kvalifikacije (razina kvalifikacije, trajanje studija, potrebna razina obrazovanja za pristup studiju);
4. podatke o sadržaju i rezultatima dobivene kvalifikacije (načine izvođenja studija, ishode učenja, osnovne podatke o tijeku studijskog programa, sustav ocjenjivanja s postignutim ocjenama, prosjekom ocjena i ECTS

bodovima, naziv i ocjenu diplomskog/završnog rada, stečenu razinu i eventualnu razinu uspjeha - summa cum laude i sl.);

5. podatke o mogućnostima zapošljavanja, odnosno uključivanja u daljnje studijske programe (pristup dalnjim razinama studija, mogućnosti zapošljavanja, pristup reguliranim profesijama);
6. dodatne informacije (druge informacije koje su vazne za procjenu svrhe, razine i korištenja kvalifikacije te dodatne aktivnosti u sklopu studija, uz naznaku izvora);
7. ovjeru dodatka diplome (ime i prezime potpisnika, funkcija potpisnika, datum i mjesto izdavanja te pečat)."
8. podatke o sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (struktura cjelokupnoga sustava visokog obrazovanja, podatci o razinama sustava visokog obrazovanja, izvori informacija o sustavu visokog obrazovanja).

Članak 4.

Studentima koji završe studij za stjecanje stručnih naziva i akademskih stupnjeva po nastavnom programu i uvjetima donesenima sukladno Zakonu o visokim učilištima i Zakonu o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima („Narodne novine“ br. 128/99, 35/00, 120/03), visoka učilišta izdaju diplome iz članka 1. točke 2. ovog Pravilnika sa sadržajem prema obrascima koji su prilog i sastavni dio ovog pravilnika.

Visoka učilišta mogu u obrasce diplome iz stavka 1. ovog članka upisivati državu rođenja, a za osobe rođene u Republici Hrvatskoj i županiju rođenja (obrasci 1, 2, 3, 4, 5 i 6), datum obrane diplomskog rada ili završnog ispita (obrazac 1), datum obrane magistarskog, odnosno umjetničkog rada (obrasci 2, 3 i 4), datum obrane disertacije (obrasci 5 i 6), te članove povjerenstva za ocjenu i obranu magistarskog rada, odnosno disertacije (obrasci 2, 3, 4, 5 i 6).

Članak 5.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje važiti Pravilnik o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju („Narodne novine“ br. 9/05, 47/07).

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

POVJERENSTVO ZA IZRADU MODELA DOPUNSKE ISPRAVE O STUDIJU (DIPLOMA SUPPLEMENT)

Povjerenstvo za izradu modela dopunske isprave o studiju osnovano je 27. studenoga 2006. godine sa zadaćom izrade modela dopunske isprave o studiju u Republici Hrvatskoj. Povjerenstvo je na svojim sjednicama raspravilo sve cjeline dopunske isprave i dalo okvir za izradu prvog izdanja ovih uputa.

Članovi Povjerenstva za izradu modela dopunske isprave o studiju bili su abecednim redom:

prof. dr. sc. Stipe Botica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

dr. sc. Dunja Brozović Rončević, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,

prof. Stipe Brčić, akad. slikar, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

prof. dr. sc. Sanja Cvetnić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

Leana Salamunić Džaja, dipl. iur., Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,

prof. dr. sc. Izvor Grubišić, dekan, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu,

prof. dr. sc. Mladen Havelka, dekan, Zdravstveno veleučilište u Zagrebu,

prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica, Agencija za znanost i visoko obrazovanje,

prof. dr. sc. Miljenko Jurković, dekan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

dr. sc. Zrinka Kovačević, pomoćnica ministra, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,

prof. dr. sc. Zvonko Maković, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

prof. dr. sc. Predrag Marković, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

doc. dr. sc. Željko Marović, Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu,

prof. dr. sc. Helena Jasna Mencer, Sveučilište u Zagrebu,

dr. sc. Đuro Njavro, dekan, Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta,

prof. dr. sc. Ivo Pranjković, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

prof. dr. sc. Josip Silić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,

prof. dr. sc. Ksenija Turković, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

i prof. dr. sc. Slobodan Uzelac, državni tajnik, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, predsjednik Povjerenstva.

ECTS - EUROPSKI SUSTAV PRIKUPLJANJA I PRIJENOSA BODOVA, ISHODI UČENJA I KVALIFIKACIJSKI OKVIRI

„Kako bi se učvrstio Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA), potrebna je smislena provodba ishoda učenja. Razvoj, razumijevanje i praktična upotreba ishoda učenja od presudne je važnosti za uspjeh ECTS bodova, dopunske isprave o studiju, prepoznavanje i priznavanje kvalifikacija, kvalifikacijskih okvira i osiguravanje kvalitete - a koji su svi međusobno povezani. Pozivamo institucije na daljnje povezivanje ECTS bodova s ishodima učenja i radnim opterećenjem studenata i uključivanje postizanja ishoda učenja u procedure vrednovanja učenja.“

(Priopćenje Ministarske konferencije Bolonjskog procesa u Bukureštu 2012.)

ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) jest sustav prikupljanja i prijenosa bodova koji je usmjeren prema studentu. **ECTS bodovi** temelje se na radnom opterećenju koje se zahtijeva od studenata radi stjecanja očekivanih ishoda učenja. Cilj uvođenja ovog sustava jest olakšati planiranje, provođenje, priznavanje i vrednovanje kvalifikacija i ishoda učenja, kao i studentske mobilnosti. Postoje različite definicije ishoda učenja. Primjerice, u Vodiču za korisnike ECTS-a ishodi učenja definiraju se kao izjave koje opisuju što student treba znati, razumjeti i moći napraviti nakon što je uspješno završio proces učenja. S druge strane, u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru ishodi učenja definiraju se kao kompetencije koje je osoba stekla učenjem i dokazala nakon postupka učenja. Isthodi učenja povezani su s opisnicama razina („level descriptors“) u kvalifikacijskim okvirima (npr. Nacionalni kvalifikacijski okviri; Europski kvalifikacijski okvir - EQF; Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja - QF-EHEA). Također, osim na formalne oblike visokog obrazovanja, ECTS se može primijeniti i na ostale aktivnosti cjeloživotnog učenja. **Radno opterećenje** opisuje količinu vremena koja je studentima u prosjeku potrebna kako bi izvršili sve obveze vezane uz nastavu i učenje (poput predavanja, seminara, projekata, praktičnoga rada, pripreme za nastavu, samostalnoga učenja, ispita i drugog), a koje su potrebne kako bi se postigli propisani ishodi učenja. Radno opterećenje studenta u formalnome kontekstu učenja u jednoj godini redovitoga studija iznosi 60 ECTS bodova. U većini slučajeva radno opterećenje redovitoga studenta u jednoj godini iznosi 1 500 do 1 800 sati, stoga jedan ECTS bod iznosi 30 sati rada. Budući da izvanredni studenti ne studiraju u punome studijskom radnom opterećenju, oni, u pravilu, ne mogu stići 60 ECTS bodova u jednoj akademskoj godini. ECTS bodovi dodjeljuju se predmetima i drugim studijskim obvezama studenata na temelju radnog opterećenja koju pojedina studijska obveza nosi. Prije određivanja radnog opterećenja studenta nužno je definirati očekivane ishode učenja jer se samo na temelju njih može procijeniti koliko rada student treba uložiti da bi ih uspješno stekao. Isthodi učenja trebaju biti konkretni, mjerljivi, dogovorenii, svrshodni i pravovremeni. Sukladno pravnim propisima za inicijalnu akreditaciju, studijski program mora sadržavati predviđene ishode učenja koji se stječu ispunjavanjem pojedinačnih studijskih obveza, modula studija i ukupnoga studijskog programa za svaku studijsku obvezu kojoj je dodijeljen odgovarajući broj ECTS bodova.

Za procjenu radnog opterećenja studenata korisno je provesti ankete o tome koliko je studentima potrebno vremena da steknu očekivane rezultate učenja za pojedini predmet ili kolegij na studiju. ECTS bodovi dodjeljuju se po završetku svih nastavnih obveza na studiju ili komponenti studija (predavanje, seminar ili vježba) te nakon što je uspješno provedeno ispitivanje rezultata učenja. To znači da ECTS bodove nije moguće dodjeljivati za djelomično ispunjene obveze u nekom predmetu, seminaru ili vježbi. ECTS bodovi stečeni na jednom studijskom programu mogu se prenijeti na drugi studijski program na istome ili drugome visokom učilištu. Preduvjet prenošenja jest da visoko učilište priznaje ECTS bodove i ishode učenja stečene na drugom visokom učilištu. Visoka učilišta u pravilu se trebaju unaprijed dogovoriti i objaviti uvjete o priznavanju ECTS bodova kako bi studenti točno znali koje će im obveze biti priznate. ECTS bodovi opisuju samo radno opterećenje studenta na

nekome predmetu ili kolegiju. Bez uvida u studijski program, ECTS bodovi ne opisuju ishode učenja i kompetencije studenata. U skladu s tim, mogućnost prijenosa ECTS bodova, koja je u hrvatskome Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju predviđena člankom 75. stavkom 1., služi za prenošenje količine ostvarenoga rada na studiju, a ne za opisivanje ishoda učenja i kompetencija studenata. Upravo je iz tog razloga u stavku 2. navedenog članka određeno da kriterije i uvjete prijenosa ECTS bodova uređuju opći akti visokih učilišta.

Europski kvalifikacijski okvir (EQF) djeluje kao prevoditeljski alat kojim nacionalne kvalifikacije postaju „čitljivije“ u cijeloj Europi, koji promiče mobilnost radnika i učenika te olakšava cjeloživotno učenje. Cilj je EQF-a povezati različite nacionalne kvalifikacijske sustave sa zajedničkim europskim referentnim okvirom kroz osam razina temeljenih na ishodima učenja. Prema Preporuci Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje, u budućnosti bi sve diplome, kao i dokumenti iz Europass portfelja, trebali sadržavati poveznicu (putem nacionalnih kvalifikacijskih sustava ili okvira), s odgovarajućom razinom EQF-a.

Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja (QF-EHEA) instrument je uspostave razina kvalifikacija u sustavu visokog obrazovanja radi prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih kvalifikacijskih okvira Europskog prostora visokog obrazovanja.

ECTS i DS oznake (labels) su priznanja koja je Evropska komisija od 2007. do 2013. godine dodjeljivala visokim učilištima za pravilnu primjenu Europskog sustava prikupljanja i prijenosa bodova i dopunske isprave o studiju.

NAPOMENA: Ovaj tekst temeljen je na tekstu „Vodič za korisnike ECTS-a“ koji možete pronaći pomoću poveznice: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf.

Sukladno tekstu Priopćenja Ministarske konferencije Bolonjskog procesa u Bukureštu 2012. godine, izrada novog izdanja Vodiča za korisnike ECTS-a planira se do 2015. godine.

Na ovoj povezničkoj možete pronaći više informacija o Europskome kvalifikacijskom okviru:
http://ec.europa.eu/eqf/home_en.htm

OGLEDNI PRIMJERI

Napomena: ogledni primjeri inozemnih dopunskih isprava o studiju koji su navedeni u ovim uputama preneseni su s mrežnih stranica visokih učilišta kojima je Europska komisija dodijelila oznaku izvrsnosti DS/ECTS u primjeni Europskog sustava prikupljanja i prijenosa bodova i dopunske isprave o studiju. Popis svih visokih učilišta kojima je oznaka dodijeljena dostupan je na internetskoj stranici Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA):

http://eacea.ec.europa.eu/lip/support_measures_and_network/ects_dsl_en.php
i drugih izvora.

1. Primjer dopunske isprave o studiju Fakulteta za organizaciju i informatiku Varaždin, Sveučilišta u Zagrebu na hrvatskom jeziku
2. Primjer dopunske isprave o studiju Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Sveučilišta u Zagrebu na engleskom jeziku
3. Primjer dopunske isprave o studiju Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu na hrvatskom jeziku
4. Primjer dopunske isprave o studiju Karolinska Institutet na engleskom jeziku
5. Primjer dopunske isprave o studiju Hogeschool Rotterdam na engleskom jeziku

REPUBLIKA
HRVATSKA

REPUBLIKA HRVATSKA
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE
I INFORMATIKE VARAŽDIN

Sveučilište u
Zagrebu

DOPUNSKA ISPRAVA O STUDIJU

Dopunska isprava o studiju načinjena je prema predlošku koji su razvili Evropska komisija, Vijeće Europe i UNESCO CEPEs. Svrha dopunske isprave jest pružanje dostatne količine nezavisanih podataka radi olakšanja međunarodne transparentnosti i pravednoga akademskog i stručnog priznavanja obrazovnih kvalifikacija (diploma, stupnjeva, certifikata i dr.). Dopunska isprava sadrži opis prirode, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je pohađal a uspješno završila osoba s izvornom ispravom o stечenoj kvalifikaciji. Dopunska isprava ne sadrži vrijednosne sudove, izjave o jednakovrijednosti ili pripeljece za priznavanje. Svi osim poglavlja mora biti popunjeno. Ako neki podatak nedostaje, mora postojati objasnjenje.

foi
FAKULTET
ORGANIZACIJE
I INFORMATIKE
U VARAŽDINU

1

NOSITELJ KVALIFIKACIJE

1.1
1.2
1.3
1.4

prezime Pero

ime Perić

datum, mjesto i država rođenja 3. travnja 1987., Rijeka, Republika Hrvatska

matični broj studenta 009047695

2

PODACI O KVALIFIKACIJI

2.1
2.2
2.3
2.4
2.5

naziv kvalifikacije magistar informatike; mag.inf.

naziv studijskog programa Organizacija poslovnih sustava

naziv i pravni status visokog učilišta koje dodjeljuje kvalifikaciju i akt kojim je odobren studij Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike, Javno visoko učilište. Dopunski za sveučilišni diplomski studij organizacije poslovnih sustava izdalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske 21. lipnja 2005. godine.

naziv i pravni status visokog učilišta koje izvodi studij (ako se razlikuje od 2.) —
jezik/jezici na kojemu je studij izveden Hrvatski

3

PODACI O RAZINI KVALIFIKACIJE

3.1
3.2
3.3

razina kvalifikacije Diplomski sveučilišni studij s izradom diplomskog rada

odobreno trajanje studija Dvogodišnji studij, 120 ECTS bodova

potreblja obrazovna razina za upis na studij Završen odgovarajući sveučilišni preddiplomski studij

4

PODACI O SADRŽAUJUĆE KVALIFIKACIJE I USPIJEHU

4.1
4.2

način izvođenja studija Redoviti studij

zahtjevi i ishodi učenja

Tijekom prva tri semestra student stječe specifčna znanja i vještine iz područja studijskog programa kao što su mjerjenje organizacijskih performansi, elektroničko i mobilno poslovanje, strateški menadžment, upravljanje informacijama, ERP sustavi, strategička planiranje informacijskih sustava i sl. Ostala znanja i vještine studenti mogu sami definirati prema vlastitim željama putem izbornih predmeta. Na raspolaženju im stoji mogućnost proširenja znanja i vještine iz informacijsko-komunikacijskih tehnologija, matematike, statistike i specifičnih područja organizacije i ekonomije koja su važna za profiliranje studenta prema ciljnom području. U četvrtom semestru studenti upisuju stručnu praksu i diplomski rad. Tijekom stručne prakse studenti se upoznavaju s radom u određenoj organizaciji te samostalno rade na diplomskom radu. Obrana diplomskog rada predviđen je za završetak studija. Tijekom studija studenti upoznaju različite programske alate, koje koriste tijekom izrade svojih seminarских zadataka, projektnih zadataka i diplomskog rada. Stečena znanja ovo stručnjaku dovoljna su za uključenje u tržište rada tako da može predstavljati kvalitetan oslonac poslovnim procesima poduzeća na radnim mjestima koja zahtijevaju razumijevanje koncepta organizacije i poslovanja te visoku razinu poznavanja i korištenja suvremenе informacijske tehnologije. Time je sposoban podstićati tekuće poslovanje poduzeća i raditi na širokom spektaru radnih mještja. S obzirom na stečenu ekonomsku i organizacijsku znanja, stručnjak ove razine može poslovno promišljati i shvatiti komplementarnost organizacijske i informacijskog sustava, što ga čini prepoznatljivim (jedinstvenim) u odnosu na druge fakultete koji se bave profiliranjem raznih vrsta informaticara. Diferencijacija studijskih programa utemeljena je na obaveznim predmetima te odabiru odgovarajućeg broja ECTS bodova iz kategorija predmeta stručne jezgre. Pri tome je važno napomenuti da, na razini minimalno

potrebnog broja bodova iz svake zadane kategorije, razlika između studijskih programa nije velika. Međutim, profiliranjem u kategoriji proizvodnog odabira, a posebice temom diplomskog rada, navedena razlika može biti značajna. Minimalna zahtijevana razdoblja bodova koja propisuje Fakultet, osigurava da studenti steknu nužnu znanja koja će opravdati njihov akademski naziv u struci i omogućiti im suočavanje s izazovima prakse.

Magistrski informacijski, studijski program Organizacija poslovnih sustava, stekli su sljedeće kompetencije:

- PRIMJENA ZNANJA I RAZUMIJEVANJA
- Modularni problemi iz područja informacijskih i poslovnih sustava korištenjem matematičkih metoda, metoda razvoja informacijskih sustava i koncepta planiranja, upravljanja i poslovanja
- primjeniti metode upravljanja životnim ciklusom informacijskog sustava organizacije
- primjeniti metode korporacijskog upravljanja i strategijskog menadžmenta uz potporu informacijske tehnologije
- organizirati sustav vođenja u javnoj upravi uz primjenu informacijske tehnologije.

DONOŠENJE ZAKLJUČAKA I SLODOVA (ODLUKA)

- Analizirati i procijeniti uvjete za primjenu suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), savjetovati druge u primjeni iste te u zadanim kontekstima odrediti utjecaj primjene na pojedincu, organizaciju i društvo.
- analizirati i ocijeniti učinkovitost uvođenja i korištenja ICT (programskog rješenja i pripadajuće opreme) za konkrete problemske domene informacijskih i poslovnih sustava

- primjeniti, utvrditi uvjete za primjenu, slijevati i u zadanim kontekstima donositi odluke vezane uz rješavanje problema iz područja informacijskih i poslovnih sustava
  - procijeniti i preporučiti programsku rješenju za konkrete probleemske domene informacijskih i poslovnih sustava
  - procijeniti potrebe za strategijskim i upravljačkim promjenama u organizacijama
  - analizirati tržište primjenom informacijsko-komunikacijskih tehnologija
  - analizirati poslovne procese i preporučiti primjene odgovarajuće informacijske i komunikacijske tehnologije za unapređenje poslovnih procesa
  - analizirati potrebu za e-poslovanjem i primjeniti koncepte e-poslovanja
  - procijeniti spremnost organizacije za uvođenje suvremenih ERP sustava i definirati projekt uvođenja istih
  - razviti elemente kontinuituma strategijskog upravljanja: misiju, organizacijske vrijednosti, viziju, strateške ciljeve.
- PREZENTACIJE I RAD U TIMU**
- Voditi interdisciplinarni tim i raditi u takvom timu

4.3**podaci o programu, ocjene i ects bodovi**

ukupan broj sati nastave	ECTS bodovi	datum početnog ispita	ocjena kolegij	
1 60	5.0	14/06/10	4	Strateško planiranje informacijskih sustava
2 60	4.0	18/06/10	5	Upravljanje informacijom
3 60	5.0	15/06/10	5	Mjerenje organizacijskih performansi
4 60	5.0	11/06/10	4	Elektroničko i mobilno poslovanje
5 45	5.0	18/06/10	5	Teorija odlučivanja
6 60	4.0	14/06/10	4	Organizacija javne uprave
7 30	3.0	24/07/11	3	Rачunalom posredovana komunikacija
8 45	4.0	09/02/11	4	Sigurnost informacijskih sustava
9 60	4.0	24/07/11	4	Sustavi za elektronsko učenje
10 60	4.0	24/07/11	3	Primjenjene metode istraživanja u društvenim znanostima
11 45	4.0	24/01/11	4	Vanjskotrgovinsko poslovanje
12 60	5.0	24/01/11	2	Baze podataka 2
13 45	4.0	24/01/11	4	Upravljanje odnosima s klijentima
14 60	5.0	13/06/11	4	ERP sustavi
15 45	5.0	30/06/11	2	Operacijska istraživanja 2
16 60	4.0	13/06/11	5	Sigurnost interneta
17 60	5.0	15/06/11	3	Operacijska istraživanja 1
18 60	4.0	15/06/11	3	Kvaliteta mjerena u informatici
19 160	6.0		+	Stručna praksa
20 400	30.0	28/02/12		Diplomski rad
21 45	5.0	03/02/12	3	Korporacijsko upravljanje
22 60	4.0	03/02/12	2	Strategijski menadžment
23 45	4.0	09/02/12	5	Ekonomika i menadžment javnog sektora

dodatajni ECTS bodovi

—

ukupno ECTS bodova 128

datum početka studija – datum dovršetka studija 1. listopada 2009.–28. veljače 2012.

broj isprave o završetku studija D-185

naziv diplomskog rada; mentor; datum obrane Primjena CobIT-a u konkretnom poslovnom sustavu; Prof. dr. sc.

Zdravko Krakar; 28. veljače 2012.

4.4	sustav ocjenjivanja i opis raspodjele ocjena, ako postoji	Na svim predmetima primjenjuje se kontinuirano praćenje i ocjenjivanje rada studenata, pri čemu svaka zahtijevana aktivnost na predmetu nosi određeni broj bodova. Svaki predmet treba srvesti u jedan od nekoliko predloženih modela praćenja i ocjenjivanja rada studenata. Konačna ocjena ovisi o ukupnom broju bodova koje je student skupio tijekom semestra. Student koji nije skupio dovoljno bodova za prolaznu ocjenu (2) treba pristupiti ispitu tako da njegova konačna ocjena ovisi o uspjehu na elementima ispita. Skala ocjenjivanja: izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2). Neki se predmeti ne ocjenjuju, već se samo konstatira da su sve obvezne odrađene, što se u prijepisu ocjena označuje oznakom "+".
4.5	prosječna ocjena tijekom studija i razina uspjeha, ako postoji	Težinski prosjek ocjena: 4.025 SUMMA CUM LAUDE (S NAJVEĆOM POHVALOM)
UPORABA KVALIFIKACIJE		
5.1 pristup daljnjim razinama studija		
5.2	mogućnost zapošljavanja i profesionalni status, ako postoji	Nakon završetka ovog diplomskog sveučilišnog studijskog programa student stječe pravo upisa na sveučilišni poslijediplomski (specijalistički ili doktorski) studij Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. Uvjete za upis na sveučilišne poslijediplomske studijske programe (specijalističke ili doktorske) na drugim visokoškolskim institucijama određuju te institucije. Nositelj ove kvalifikacije ovlašten je koristiti zakonski zaštićeni akademski naziv magistar informatike te izvršavati stručni posao u području za koje je stekao naziv. Studij je zasnovan na temeljnim znanjima iz informatike, matematike, ekonomije i organizacije. Zahvaljujući tome, studenti stječu potrebna znanja i vještine za rješavanje složenih zadataka u raznim granama industrije i poduzetništva te za sučeljavanje sa stalnim tehnološkim promjenama i inovacijama.
DODATNE INFORMACIJE		
6.1	dodatane informacije	2008., Dekanova nagrada Pohodanje međunarodnog intenzivnog tečaja iz njemačkog jezika na Sveučilištu Sasrlandu (Saarbrückenu), Savezna Republika Njemačka 04.08.2010-26.08.2010. Razina C1 prema njemačkom sustavu vrednovanja.
6.2	izvori dodatnih informacija	Fakultet organizacije i informatike Varaždin, http://www.foi.hr

7

OVJERA DOPUNSKIE ISPRAVE O STUDIJU

7.1 mjesto i datum

Varaždin, 28. veljače 2012.

7.2 ime i potpis

Prof. dr. sc. Vjeron Strahonja

7.3 funkcija potpisnika

Dekan fakulteta

7.4 pečat

8

PODACI O SUSTAVU VISOKOGA OBRAZOVANJA U HRVATSKOJ

8.1 Vrste visokih učilišta

SVEUČILIŠTA su visoka učilišta koja osnivaju i provode sveučilišne studije u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u većem broju polja. Iznimno, sveučilišta mogu također izvoditi stručne studije. Sveučilišta mogu imati sastavnice koje su pravne osobe i koje se zovu FAKULTETI ili UMETNIČKE AKADEMIJE. Sveučilišta i njihove sastavnice izvode studijske programe i provode znanstvene djelatnosti kao i druge stručne i umjetničke djelatnosti.

VELEUČILIŠTA i VISOKE ŠKOLE su visoka učilišta koja izvode stručne studije. Te se dvije vrste visokih učilišta razlikuju u opsegu programa koje izvode: veleručilišta su visoke škole koje izvode barem tri različita studija iz barem tri različita znanstvena polja. Njihova je misija pružati studentima stručno obrazovanje s naglaskom primjene u praksi i uobičajeno uključuju praktičan rad.

Javna sveučilišta osnivaju se zakonom, Javna veleručilišta i visoke škole osnivaju se urednom Vlade Republike Hrvatske, dok se privatna učilišta osnivaju odlukom osnivača.

8.2 Vrste studija

SVEUČILIŠNI STUDIJI OSPOBLJAVaju studente za obavljanje poslova u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu specijito te ih osposobljavaju za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih postignuća na odgovarajućoj razini.

STRUČNI STUDIJU pružaju studentima primjereni razinu znanja i vještina koja omogućava obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces odmah nakon stjecanja diplome.

8.3 Akreditacija visokih učilišta i studijskih programa

Viskola učilišta i studijski programi u Republici Hrvatskoj moraju proći kroz proces akreditacije da bi dobili dopuninicu za osnivanje izdvojene. Zahtjev za dopuninicu šalje se ministarstvu nadležnom za visoko obrazovanje, koje od Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje traži miltijenje. Nacionalno vijeće imenuje stručno povjerenje koje u suradnji s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje provede evaluaciju visokog učilišta ili studijskog programa i priprema izvješće. Radni tekst izvješće šalje se visokom učilištu radi komentara i pojašnjenja. Nacionalno vijeće izdaje konačno miltijenje o predloženom studijskom programu ili visokom učilištu i priprema ministru izdavanje ili uskrćivanje dopunice.

8.4 Ustroj sveučilišnih studija

OD 2005. godine svi studijski programi u Republici Hrvatskoj izražavaju studentsko radno opterećenje na studiju ECTS bodovima. Student u pravilu može steći 60 ECTS bodova tijekom jedne godine redovitoga studija.

PREDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ – prva razina, uobičajeno traju tri godine tijekom kojih studenti stječu 180 ECTS bodova. Manjina prediplomskih studija u Republici Hrvatskoj izvedi se kao četverogodišnji studij u kojima studenti stječu 240 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i akademski naziv sveučilišni prvostupnik (bacalaureus) odnosno sveučilišni prvostupnik (bacalaureus) inženjer odnosno sveučilišni prvostupnik (bacalaureus) inženjer učitelj odnosno sveučilišni prvostupnik (bacalaureus) inženjer učitelj odnosno sveučilišni inženjer učitelj.

Studenti koji su završili prediplomski sveučilišni studij mogu se upisati na diplomski sveučilišni studij ili stručni diplomski specijalistički studij ili mogu ući na tržište rada.

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ – druga razina, uobičajeno traje dvije godine tijekom kojih studenti stječu 120 ECTS bodova. Manjina diplomskih studija u Republici Hrvatskoj izvedi se kao jednogodišnji studij u kojem studenti stječu 60 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv magistar odnosno magistr u naznaku struke. Iznimno, studenti koji završe diplomski sveučilišni studij medicine, stomatologije ili veterinarstva stječu akademski naziv sveučilišni magistar (bacalaureus) inženjer odnosno magistar inženjer (bacalaureus) inženjer učitelj odnosno sveučilišni inženjer učitelj.

Studenti koji su završili diplomski sveučilišni studij mogu se upisati na poslijediplomske studije ili mogu ući na tržište rada.

INTEGRIRANI PREDIPLOMSKI I DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ – prva i druga razina, uobičajeno traje prije i/ili šest godina tijekom kojih studenti stječu 300 ili 360 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv magistar odnosno magistr u naznaku struke. Iznimno, studenti koji završe diplomski sveučilišni studij medicine, stomatologije ili veterinarstva stječu akademski naziv doktor odnosno doktorka uz naznaku struke. Studenti koji su završili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij mogu se upisati na poslijediplomske studije ili mogu ući na tržište rada.

POSJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ – treća razina, uobičajeno traje tri godine. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski stupanj doktora znanosti odnosno doktore umjetnosti ili doktora umjetnosti odnosno doktorko umjetnosti uz naznaku znanstvenoga ili umjetničkog polja ili grane.

POSJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI SPECIJALISTIČKI STUDIJ uobičajeno traje jednu do dvije godine. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv sveučilišni specijalist odnosno sveučilišni specijalist s naznakom struke. Nazivi steceni na poslijediplomskim specijalističkim studijima mogu se koristiti uz akademski naziv stecen na diplomskim sveučilišnim studijima.

8.5 Ustroj stručnih studija

STRUČNI STUDIJU NA KOJEMU SE STJEĆE MANJE OD 180 ECTS BODOVA uobičajeno traje dvije ili dvije i pol godine tijekom kojih studenti stječu 120 ili 150 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i stručni naziv stručni pristupnik (bacalaureus) odnosno stručna pristupnica (bacalaurea) s naznakom struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima stječu stručni naziv stručni prvostupnik (bacalaureus) inženjer odnosno stručna prvostupnica (bacalaurea) inženjer učitelj u naznaku struke.

Studenti koji su završili ovakve stručne studije mogu se upisati na više razine stručnih studija ili mogu ući na tržište rada.

STRUČNI PREDDIPLOMSKI STUDIJ uobičajeno traju tri godine tijekom kojih studenti stječu 180 ECTS bodova. Manji se broj stručnih studija izvede kao četverogodišnji studij tijekom kojih studenti stječu 240 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i stručni naziv stručni prvostupnik (bacalaureus) odnosno stručna pristupnica (bacalaurea) s naznakom struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima stječu stručni naziv stručni prvostupnik (bacalaureus) inženjer učitelj u naznaku struke.

Studenti koji su završili stručne studije mogu se upisati na stručne diplomske specijalističke studije, diplomske sveučilišne studije pod uvjetima koje određuju sveučilište ili mogu ući na tržište rada.

STRUČNI DIPLOMSKI SPECIJALISTIČKI STUDIJ uobičajeno traje dvije godine tijekom kojih studenti stječu 120 ECTS bodova. Manji se broj stručnih diplomskih specijalističkih studija izvede kao jednogodišnji program tijekom kojih studenti stječu 60 ECTS bodova. Ukupan broj ECTS bodova koje studenti stječu tijekom prve i druge razine stručnih studija znači manje 300. Po završetku stručnog diplomskog specijalističkog studija studenti dobivaju diplomske i stručne diplomske specijalističke studije pod uvjetima koje određuju sveučilište ili mogu ući na tržište rada.

Studenti koji su završili stručne diplomske specijalističke studije mogu se upisati na poslijediplomske sveučilišne studije.

Studenti koji su završili stručne diplomske specijalističke studije mogu ući na tržište rada ili mogu ući na poslijediplomske sveučilišne studije, polagati razlikovne ispite za završetak diplomskog sveučilišnog studija i upis na poslijediplomske sveučilišne studije.

8.6 Uputi upisa na studij

Sveučilišna samostalno određuju minimalne uvjete upisa na preddiplomske sveučilišne studije i na prvu razinu stručnih studija. Uobičajen uvjet za upis na preddiplomske sveučilišne studije je završenost četverogodišnjeg srednjeg škole, dok je uvjet za upis na stručni studij zatrudnjenost u četverogodišnjem srednjem škole.

Razređeni postupak za upis na prvu razinu studija na hrvatskim sveučilištima i fakultetima uobičajeno sadrži bodovanje ocjena iz srednje škole i razređeni ispit. Svaki fakultet provodi svoj vlastiti razređeni ispit. Razređeni postupak za upis na prvu razinu studija na veleučilištima i visokim školama također sadrži bodovanje ocjena iz srednje škole i ponекad razređeni ispit, no razređeni ispit se koriste rjeđe nego na sveučilištima.

Minimalni uvjet za upis na diplomske sveučilišne studije jest završen preddiplomski sveučilišni studij. Sveučilište može omogućiti upis na te studije i studentima koji su završili stručne studije pod uvjetima koje samo određuju.

Minimalni uvjet za upis na specijalističke diplomske stručne studije jest završen stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij.

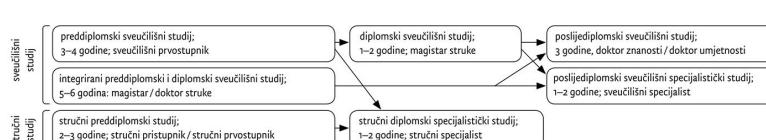
Minimalni uvjet za upis na poslijediplomske studije jest završetak odgovarajućeg diplomskog studija. Uobičajen uvjet za upis na ove studije jest završen diplomski sveučilišni studij. Studenti koji su završili preddiplomske sveučilišne diplomske studije učestvuju u razređenom četiri akademiske godine također se mogu prijaviti za upis na poslijediplomske sveučilišne studije.

8.7 Sustav ocjenjivanja

Sustav ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj sastoji se od pet ocjena:

- 5 – izvrstan,
- 4 – vrlo dobar,
- 3 – dobar,
- 2 – dovoljan,
- 1 – nedovoljan.

Minimalna prolazna ocjena je 2 – dovoljan.

REPUBLIC
OF CROATIA

REPUBLIC OF CROATIA
UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF ELECTRICAL
ENGINEERING AND COMPUTING

University of
Zagreb

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement model was developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1

INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

1.1

family name(s) [REDACTED]

1.2

given name(s) [REDACTED]

1.3

date, place and country of birth 8 June 1987, Karlovac, Republic of Croatia

1.4

student identification number or code [REDACTED]

2

INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

2.1

name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language) magistar inženjer elektrotehnike i informacijske tehnologije; n.a.

2.2

main field(s) of study for the qualification Electrical Engineering and Information Technology, profile Electrical Power Engineering

2.3

name and status of awarding institution University of Zagreb Faculty of Electrical Engineering and Computing. Public higher education institution. Accreditation issued by the Ministry of Science, Education and Sports on December 18 2002. Accreditation for the university graduate study programme in Electrical Engineering and Information Technology issued by the Ministry of Science, Education and Sports on 28 August 2006. International accreditation for the study programme issued by ASIN on 30 March 2007.

2.4

name and status of institution (if different from above) —

2.5

language(s) of instruction/examination Croatian

3

INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

3.1

level of qualification Graduate university study programme (second-cycle degree), with master's thesis

3.2

official length of programme Two-year study programme, 120 ECTS credits

3.3

access requirement(s) Completed adequate undergraduate study earning at least 180 ECTS credits.

4

INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

4.1

mode of study Full-time study

4.2

programme requirements

Electrical engineering covers the application of physical laws on electromagnetic phenomena in the development of products and services that benefit mankind. Information technology, which uses computers, computer networks, communication systems, and technology to sense, process, store, and display information, has a significant impact on electrical engineering today. Nowadays, it is almost impossible to come across an activity within electrical engineering that is not interconnected with information technology. Thus, these areas have been joined to form the second cycle study programme in Electrical Engineering and Information Technology. This programme enables the student to acquire competences to solve difficult engineering problems, to design complex systems, to act as a team leader, and to conduct research and development. Upon enrolment, the student immediately chooses a profile, that is, a specialisation within the study programme he or she is enrolled in. For each profile, the following sets of courses are defined: Theoretical courses – courses which comprise theory specific to one or more profiles. At least 25 ECTS points must be acquired. Specialisation courses – courses which offer the student further specialisation within a profile. At least 20 ECTS points must be acquired. Elective courses – all other courses in the fields of electrical engineering, information and communication technology or computing, or other fields within the student's interest. At least 12 ECTS points must be acquired. Mathematics and science courses – courses with mathematical and science content offered at the Faculty of Electrical Engineering and Computing or at other faculties within the University of Zagreb. At least 8 ECTS points must be acquired. Humanities or social science courses – courses with humanities or social science content offered at the Faculty of Electrical Engineering and Computing or other faculties within the University of Zagreb. At least 6 ECTS points must be acquired. In addition, student must enrol in two laboratory courses offering practical knowledge specific to the chosen profile. Further on, the student must

FACULTY OF
ELECTRICAL
ENGINEERING
AND COMPUTING

successfully complete a seminar, in which each of the participating students needs to prepare and present their own individual results. Finally, a project must be completed where the students, in groups of 6 to 8, increase their project management skills and teamwork competencies. At the end, a graduation thesis must be completed and defended, which contributes 30 ECTS points.

The second-cycle graduates acquire

KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING OF THE FOLLOWING:

- Mathematics required for solving complex problems related to electrical engineering and information technology, including analysis, chaos theory, computational mathematics, differential equations and stability theory, Fourier analysis, graph theory, linear algebra, and stochastic processes;
- Scientific knowledge underlying electrical engineering and information technology, including laser physics, physics of materials, field theory, and quantum computers;
- In-depth knowledge and understanding of the theoretical background and principles of their branch of engineering and also of the wider context of engineering;
- Critical awareness of the forefront of their branch;
- The social, ethical, business, and legal context of engineering, as well as of information society development.

ENGINEERING ANALYSIS ABILITIES:

- The ability to solve problems related to electrical engineering and information technology that are unfamiliar, incompletely defined, and have mutually competing specifications, by using a systematic approach to problem identification, analysis, modeling and simulation, and the evaluation of appropriate methods;
- The ability to formulate and solve problems in new and emerging areas of their specialisation;
- The ability to use their knowledge and understanding to conceptualise engineering models, systems, and processes;
- The ability to apply innovative methods in problem solving.

ENGINEERING DESIGN ABILITIES:

- The ability to use their knowledge and understanding to design solutions to unfamiliar problems, possibly involving other disciplines;

- The ability to use creativity to develop new and original ideas and methods;
- The ability to use their engineering judgement to work with complexity, technical uncertainty, and incomplete information using abstraction, decomposition, consistency checking, requirement elicitation and other techniques.

RESEARCH ABILITIES:

- The ability to identify, locate, and obtain the required data;
- The ability to design and conduct analytic, modeling, and experimental investigations;
- The ability to critically evaluate data and draw conclusions;
- The ability to investigate the application of new and emerging technologies in their branch of engineering.

ENGINEERING PRACTICE:

- The ability to integrate knowledge from different branches and to handle complexity;
- Comprehensive understanding of applicable techniques and methods, and of their limitations;
- Knowledge of the non-technical implications of engineering practice.

TRANSFERABLE SKILLS:

- The ability to function effectively as an individual, as a member of a team, or as a team leader whose role may be composed of people from different disciplines and levels;
- The ability to use diverse methods to communicate effectively within the engineering community and with society at large, on the national and the international level;
- An awareness of the health, safety, legal issues, and responsibilities of engineering practice, the impact of engineering solutions within the context of the society and the environment, and a commitment to professional ethics and responsibility, as well as the norms of engineering practice;
- An aptitude for project management and business practices, such as risk and change management, and the ability to understand their limitations;
- The ability to recognize the need for further learning, and the ability to engage in independent, life-long learning.

4.3

programme details

hours	ECTS credits	date of examination	grade	subject
1	90	5.0	25/01/10	4 Laboratory of Electrical Power Engineering 1
2	45	5.0	18/01/10	5 Energy Conversion
3	45	5.0	22/01/10	4 Power System Dynamics and Control
4	45	5.0	20/01/10	4 Power Systems Analysis
5	30	4.0	27/01/10	4 Nuclear Engineering
6	45	4.0	29/01/10	4 Complex Analysis
7	30	2.0	25/01/10	4 Organizational Psychology
8	45	3.0	23/06/10	5 Laboratory of Electrical Power Engineering 2
9	30	3.0	01/07/10	5 Seminar
10	45	5.0	06/07/10	5 Economics of Energy
11	45	5.0	02/07/10	5 High Voltage Engineering
12	30	4.0	05/07/10	4 Renewable Resources and Advanced Technology
13	45	4.0	24/06/10	4 Laser Physics
14	30	4.0	23/06/10	5 Electric Power Network Operation and Control
15	30	2.0	01/07/10	3 Croatian in engineering practice
16	—	8.0	21/01/11	5 Project
17	30	4.0	14/01/11	4 Electrical Lighting
18	30	4.0	20/01/11	4 Risk Management
19	30	4.0	12/01/11	5 Energy, Environment and Sustainable Development
20	30	4.0	21/01/11	5 Electric Power Networks
21	30	4.0	10/01/11	5 Power System Protection
22	30	2.0	18/01/11	5 Social aspects of computer-mediated communication.
23	—	30.0	20/06/11	5 Graduation Thesis

additional ECTS credits

—

total ECTS credits 120

beginning of the study-end of the study 1 October 2009–20 June 2011

diploma number 691

master thesis; mentor; defended on Utilisation of potential for micro hydro power plants in Croatia; Prof. Nenad Debrecin, PhD; 20 June 2011

4.4

grading scheme and, if available, grade distribution guidance

All the courses are graded through continuous assessment, in which each activity contributes with a certain number of points. The number of points earned in one course is 100. Regular class attendance is expected of all students, but it contributes with a maximum of 10 points. The contributions of other activities are as follows: homework (maximum of 20 points); laboratory activities (maximum of 15 points); mid-term exams (maximum of 50 points); final exam (maximum of 40 points); Few exceptions are allowed, depending on the specific course structure. In order to achieve a passing grade, the student is required to earn at least 50 points. After the final exam, the students are ranked according to the number of points earned. The final grade is defined as follows: grade 5 – the best 15% of the students; grade 4 – the next 35%; grade 3 – the next 35%; grade 2 – the lowest 15%. Some courses are not graded, but all the course requirements must be fulfilled. Such courses are marked with "+" in the transcript. In courses with under 40 enrolled students, slight modification of the grading system is allowed. The following honours can be awarded: cum laude (students ranked in the top 10 percent of their graduating class), magna cum laude (in the top 5%), and summa cum laude (in the top 1%). Only students who have completed their course of study within the official duration of the study programme are eligible for these honours.

4.5

overall classification of the qualification

Cumulative grade point average: 4.625

5

INFORMATION ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION

5.1

access to further study

This degree entitles the student to continue his or her education at the third-level of study at the Faculty of Electrical Engineering and Computing in order to obtain the degree Doctor of Science in Electrical Engineering or Computing. Continuation of study is also possible at other institutions which offer third-level study programmes.

5.2

professional status

The Master's degree in Electrical Engineering and Information Technology entitles its holder to bear the legally protected professional title Master of Science and to perform professional work in the field for which it was awarded. The study relies on a strong advanced knowledge of electrical engineering and information technology. Based on this, the student possesses the knowledge and skills needed to solve complex tasks in different branches of industry and business, and to address changes and technological innovations that are expected in the future. Employment is not necessarily limited to the fields of electrical engineering or information technology.

6

ADDITIONAL INFORMATION

6.1

additional information —

6.2

further information sources

Republic of Croatia, Ministry of Science, Education and Sports, <http://www.mzos.hr>; University of Zagreb, <http://www.unizg.hr>; Faculty of Electrical Engineering and Computing, <http://www.fer.hr>

7

CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT

7.1 place and date

Zagreb, 20 June 2011

7.2 name and signature

Prof. Nedeljko Perić, PhD

7.3 capacity

Dean

7.4 official stamp or seal

INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM IN CROATIA

8.1 Types of institutions

UNIVERSITIES (sveučilišta) are institutions of higher education which offer university study programmes in at least two research areas and/or art areas covering a number of disciplines. Exceptionally, universities may also offer vocational study programmes. Universities may be comprised of constituent units which are legal entities and which are called FACULTIES (fakultet) or ART ACADEMIES (umjetničke akademije). Universities and their constituent units offer study programmes, and engage in research and other professional and art-related work.

POLYTECHNICS (veleučilište) and SCHOOLS OF VOCATIONAL HIGHER EDUCATION (visoke škole) are higher education institutions which offer vocational study programmes. The two types of institution differ in the range of programmes they offer. Polytechnics are institutions of vocational higher education which offer vocational study programmes in three or more disciplines. Their mission is to offer career-oriented programmes, which often include practical work experience.

Public universities are established by law; public polytechnics and schools of vocational higher education are established by a decree of the Croatian Government; private higher education institutions are established by the founder.

8.2 Types of programmes

UNIVERSITY STUDY PROGRAMMES prepare students for work in research and higher education institutions, as well as in private and public sectors. Students in these programmes receive an education that enables them to develop and use scholarly and professional knowledge at the appropriate level.

VOCATIONAL STUDY PROGRAMMES provide students with a career-ready level of knowledge, skills and competences required for work in specific vocations.

8.3 Accreditation of higher education institutions and study programmes

Higher education institutions (HEI) and their study programmes are subject to an evaluation process in order to get accreditation. The request for accreditation is submitted to the Ministry in charge of higher education, which then requests an evaluation from the National Council for Higher Education (NCHE). The NCHE appoints an expert committee which, in cooperation with the Agency for Science and Higher Education, performs the evaluation and submits a report. A draft report is then sent to the HEI for feedback and clarifications. The National Council makes a final evaluation of the proposed study programme or of the higher education institution and recommends to the minister issuance or denial of accreditation.

8.4 Organization of university study programmes

Since 2005, all study programmes in Croatia measure student work load in ECTS credits. A student is typically required to earn 60 ECTS credits in one academic year.

UNIVERSITY UNDERGRADUATE PROGRAMMES – FIRST CYCLE (poslijediplomski sveučilišni studij) normally take three years in which students are required to earn 180 ECTS credits. A minority of undergraduate university programmes in Croatia are offered as four-year programmes in which students are required to earn 240 ECTS credits. Upon completion students are awarded a diploma (syjedodžbo) and the academic degree of University Bachelor (sveučilišni pravstupnik) with an indication of the field of study. Students graduating in technical sciences receive the academic degree of University Bachelor in Engineering (sveučilišni pravstupnik inženjer) with an indication of the field of study.

Students holding a first cycle university degree can apply for admission to university graduate programmes or vocational specialist graduate programmes, or enter the workforce.

UNIVERSITY GRADUATE PROGRAMMES – SECOND CYCLE (diplosamski sveučilišni studij) normally take two years in which students are required to earn 120 ECTS credits. A minority of graduate programmes in Croatia are offered as one-year programmes in which students are required to earn 60 ECTS credits. The total number of credits earned in the first and second cycle programmes must be at least 300. Upon completion students are awarded a diploma and the academic degree of Master of (magistar inženjer) with an indication of the field of study. Students graduating in technical sciences receive the academic degree of Master in Engineering (magistar inženjer) with an indication of the field of study.

Students holding a second cycle university degree can continue their studies in university postgraduate programmes or enter the workforce.

INTEGRATED UNDERGRADUATE AND GRADUATE UNIVERSITY PROGRAMMES – FIRST AND SECOND CYCLES (integriрoni preddiplomski sveučilišni studij) normally take five or six years in which students are required to earn 300 or 360 ECTS credits respectively. Upon completion students are awarded a diploma and the academic degree of Master of (magistar struke) with an indication of the field of study. Upon completion of integrated first and second cycle programmes in medicine, dentistry and veterinary medicine students receive the academic degree of Doctor (doktor struke) with an indication of the field of study (e.g. Doctor of Medicine, etc.)

Students with this degree can continue their studies in university postgraduate programmes or enter the workforce.

UNIVERSITY POSTGRADUATE PROGRAMMES – THIRD CYCLE (poslijediplomski sveučilišni studij) normally take three years. Upon completion students are awarded a diploma and the academic degree of Doctor of Philosophy (or Doctor scientiarum), or Doctor of Fine Art (doktor znanosti ili doktor umjetnosti), with an indication of the academic field or art form.

UNIVERSITY SPECIALIST POSTGRADUATE PROGRAMMES (poslijediplomski sveučilišni specijalistički studij) normally take one to two years. Upon completion students receive a diploma and the academic degree of University Specialist (sveučilišni specijalist) with an indication of the field of study.

Organisation of vocational study programmes

SHORT CYCLE VOCATIONAL STUDY PROGRAMMES (stručni studij) normally take two or two-and-a-half years, in which students are required to earn between 120 and 150 ECTS credits respectively. Upon completion students receive a diploma (syjedodžbo) and a Short-Cycle Vocational Degree (stručni pristupnik) with an indication of the field of study. Students holding a short-cycle vocational degree can apply for admission to higher levels of vocational study programmes, or enter the workforce.

VOCATIONAL UNDERGRADUATE PROGRAMMES – FIRST CYCLE (stručni preddiplomski studij) normally take three years in which students are required to earn 180 ECTS credits. A minority of vocational programmes in Croatia are offered as four-year programmes in which students are required to earn 240 ECTS credits. Upon completion students are awarded a diploma (syjedodžbo) and the academic degree of Vocational Bachelor (stručni pravstupnik) with an indication of the field of study. Students graduating in technical sciences receive the vocational degree of Vocational Bachelor in Engineering (stručni pravstupnik inženjer) with an indication of the field of study.

Students holding a first cycle vocational degree can apply for admission to vocational specialist graduate programmes, or to second cycle university graduate programmes under conditions determined by the university, or to enter the workforce.

VOCATIONAL SPECIALIST GRADUATE PROGRAMMES – SECOND CYCLE (stručni diplomski specijalistički studij) normally take two years in which students are required to earn 120 ECTS credits. A minority of vocational specialist graduate programmes in Croatia are offered as one-year programmes in which students are required to earn 60 ECTS credits. The total number of credits earned in first and second cycle programmes must be at least 300. Upon completion of vocational specialist graduate programmes students are awarded a diploma and the vocational degree of Vocational Specialist (stručni specijalist) with an indication of the field of study. Students graduating in technical sciences receive the vocational degree of Vocational Specialist in Engineering (stručni specijalist inženjer) with an indication of the field of study, and students graduating in the fields of medicine, dentistry or veterinary medicine receive a diploma vocational degree (diplomiran) with an indication of the field of study.

Students holding a second cycle vocational degree can enter the workforce, or they can also apply, under conditions determined by universities, for transfer to a university diploma study programme (with the proviso of taking different exams) and admission to a university postgraduate programme.

8.5 Educational requirements for admission into study programmes

High education institutions independently set the minimum educational requirements for admission to university undergraduate programmes and first cycle vocational programmes. Normally, the minimum requirement for admission to university undergraduate programmes is completion of a four-year secondary school; the minimum requirement for enrolment into first cycle vocational programmes is completion of a three- or four-year secondary school.

The admissions process to first cycle study programmes at Croatian universities is normally based on secondary school grades and an entrance examination. Each constituent unit of a university usually carries out its own entrance examination. The admissions process to first cycle programmes at polytechnics and schools of vocational higher education is also based on secondary school grades and sometimes an entrance examination, but the use of the latter is less common than in the case of universities.

The minimum educational requirement for enrolment in university graduate programmes is completion of a university undergraduate programme. Universities can allow students with a higher education vocational degree to enrol in university graduate programmes under specially defined requirements.

The minimum educational requirement for enrolment in vocational specialist graduate programmes is completion of a university undergraduate programme or a vocational programme (first cycle). The minimum educational requirement for enrolment in university postgraduate programmes is completion of a specific graduate programme. Normally, the requirement for enrolment in a university postgraduate programme is completion of a university graduate programme. Students who have completed pre-Bologna undergraduate programmes lasting at least four academic years (sveučilišni dodiplomski studij) can apply for admission to Bologna postgraduate programmes as well.

8.6 Grading scale

The Croatian national grading scale consists of five grades with numerical equivalents: izvrstan – 5 (excellent); vrlo dobar – 4 (very good); dobar – 3 (good); dovoljan – 2 (sufficient); nedovoljan – 1 (fail). The minimum passing grade is 2 (sufficient).

Primjer dopunske isprave o studiju Fakulteta građevinarstva,
arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu na hrvatskom jeziku

REPUBLIKA HRVATSKA

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE
SPLIT

DOPUNSKA ISPRAVA O STUDIJU

IVANA IVANIĆ

rođena X. kolovoza 19XX. godine u XXX,

Republika Hrvatska.

Matični broj studentice: XXX

Dopunska isprava o studiju napravljena je prema modelu koji su razvili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO CEPES. Svrha dopunske isprave jest pružanje dostatne količine nezavisnih podataka radi olakšanja međunarodne transparentnosti i pravičnoga akademskog i stručnog priznavanja obrazovnih kvalifikacija (diploma, stupnjeva, svjedodžbi, itd.). Dopunska isprava sadrži opis studija (prirodu studija i njegov stupanj, kontekst, sadržaj i status) koji je pohađala i uspješno završila osoba kojoj je izdana kvalifikacija kojoj se pridružuje ova isprava. Dopunska isprava ne smije sadržavati vrijednosne sudove, izjave o jednakovrijednosti diplome ili prijedloge za priznavanje.

1. NOSITELJ KVALIFIKACIJE

1.1 Prezime: IVANIĆ

1.2 Ime: IVANA

1.3 Datum, mjesto i država rođenja: XX. kolovoza 19XX., XXX, Republika Hrvatska

1.4 Matični broj studentice: XXXX

2. PODACI O KVALIFIKACIJI

2.1 Naziv kvalifikacije i titula:

Sveučilišna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka građevinarstva

2.2 Glavno područje studija za kvalifikaciju:

Tehničke znanosti – građevinarstvo

2.3 Naziv i pravni status visokog učilišta koje dodjeljuje kvalifikaciju:

Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, Dopusnica MZOŠ klase UP/I-602-04/05-16/251 ur.br. 533-07-05-2 od 02. lipnja 2005. godine.

2.4 Naziv i pravni status visokog učilišta koje izvodi studij:

Isto kao 2.3.

2.5 Jezik/jezici na kojem je studij izведен:

Hrvatski jezik.

3. PODACI O RAZINI KVALIFIKACIJE

3.1 Razina kvalifikacije:

Preddiplomski sveučilišni studij

3.2 Službeno trajanje studija:

Studij službeno traje 6 semestara (3 godine). Završetkom studija studentica stječe najmanje 180 ECTS. U svakom semestru studentica stječe najmanje 30 ECTS. Semestar se sastoji od 15 tjedana nastave, a studentica je tјedno opterećena sa najviše 25 sati aktivne nastave i najmanje 15 sati samostalnog rada (što čini 40 satni radni tjedan). Redovni ispitni rokovi se izvode tijekom 3 x 4 tjedna.

3.3 Potrebna obrazovna razina za upis na studij:

Pravo prijave na natječaj za upis na Preddiplomski sveučilišni studijski program ima kandidat koji ima srednju školsku spremu ili odgovarajuću stručnu spremu u trajanju od najmanje četiri godine.

4. PODACI O SADRŽAJU KVALIFIKACIJE I USPJEHU

4.1 Način izvođenja studija:

Redoviti studij

4.2 Zahjevi studijskog programa:

Uspješno položeni svi ispitni i obavljene druge obveze prema odobrenom studijskom programu, izrada i polaganje Završnog rada su zahtjevi za završetak studija.

Završetkom studijskog programa studentica stječe osnovne kompetencije:

Teorijska znanja, vještine i sposobnosti:

- Poznavanje lineare algebre, diferencijalnog i integralnog računa, funkcija jedne i više varijabli, običnih diferencijalnih jednadžbi, skalarnih i vektorskih polja, matričnog računa, krivuljnih i plošinskih integrala s geometrijskim i fizičkim tumačenjima.
- Poznavanje osnova teorije vjerojatnosti i matematičke statistike, osnovnih metoda verificiranja određenih stohastičkih modela, sposobnost uključivanja u stručne predmete zasnovane na stohastičkim prosudbama.
- Poznavanje fizike vezano za usvajanje znanja stručnih predmeta.
- Poznavanje nacrte geometrije, spoznaja o zornoj komunikaciji i odgovarajućoj interpretaciji veze 3-D i 2-D prostora ostvarene u različitim metodama projiciranja.
- Osnovna znanja o geologiji za prepoznavanje geoloških problema u graditeljstvu.
- Ovladavanje računalnom kulturom, znanjima i vještinama za računalnu podršku matematički i stručnim predmetima, te samostalnu inženjersku uporabu.
- Poznavanje osnovnih etapa povjesnog razvoja graditeljstva.
- Ovladavanje osnovnim teorijskim znanjima iz mehanike te praktičnim metodama proračuna jednostavnih statički određenih linijskih konstrukcija.
- Temeljna znanja o osnovnim pojmovima u geodeziji i geoinformatici, sposobnost primjene geodezije i geoinformatike u građevinarstvu.
- Poznavanje kinematike i dinamike – određivanja plana pomaka na mehanizmu s jednim stupnjem slobode; matematičkog opisa gibanja materijalne točke, sustava materijalnih točaka i krutog tijela; analitičkog i numeričkog odgovara oscilatornog sustava s jednim stupnjem slobode za različite tipove pobjude.
- Osnovna teorijska znanja iz otpornosti materijala.
- Znanja iz projektiranja i proračuna statički određenih grednih konstrukcija, te statički određenih i neodređenih prostornih rešetki.
- Poznavanje građevinskih materijala, sposobnost obavljanja ispitivanja građevinskih materijala.
- Poznavanje osnovnih metoda za rješavanja inženjersko-hidroloških problema.
- Osnovna znanja projektiranja i proračuna statički neodređenih prostornih grednih konstrukcija, ploča, zidova, stijena, složenica i složenih konstrukcija.
- Osnovna znanja o stacionarnom gibanju tekućina, hidrauličke otvorenih tokova i podzemnih voda.
- Poznavanje svojstava tla potrebnih za proračun nosivosti temelja, slijeganja, konsolidacije, stabilnosti kosina, pritiska tla na potporne konstrukcije.
- Poznavanje elementana zgrada.
- Osnovna teorijska znanja iz amiranih betonskih, metalnih, drvenih i prednapregnutih konstrukcija.
- Osnovna znanja o strojevima i tipičnim proizvodnim pogonima koji se koriste u građevinarstvu.
- Osnovna znanja o funkcijama vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava.
- Poznavanje temeljnih principa i metode organizacije, planiranja i upravljanja izvođenjem građevinskih projekata, te temeljne elemente regulative u graditeljstvu.
- Poznavanje osnovnih elemenata cesta.
- Poznavanje osnovnih elemenata mostova.
- Osnovna znanja o funkciji i planiranju te oblikovanju pomorskih građevina.
- Poznavanje osnovnih željezničkih pruga.

Projektiranje/proračun/analize:

- Osnovna znanja primjene računala u projektiranju i proračunu građevinskih konstrukcija.
- Projektiranje, statički proračuni i dimenzioniranje jednostavnijih amirano-betonskih, zidanih, metalnih, drvenih i prednapregnutih konstrukcija.
- Dimenzioniranje manje zahtjevnih temelja, potpornih konstrukcija, građevnih jama, nasipa.
- Izrada djejstva glavnog i izvedbenog arhitektonskog projekta jednostrane građevine.
- Manji inženjerski proračuni tokova u cjevovoda, kanala i vodozahvata.
- Projektiranje cesta izvan naselja do razine idejnog projekta.
- Projektiranje obiteljskih i višestambenih zgrada u svojstvu suradnika.
- Izrada elaborata građevinske fizike i zaštite od buke u svojstvu suradnika.
- Projektiranje organizacije građenja i planiranje izvedbe građevinskih radova.
- Izrada jednostavnih inženjerskih proračuna tečenja u cjevovodima i kanalima.
- Sudjelovanje u procesu planiranja, projektiranja, građenja i upravljanja vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavima u svojstvu suradnika.
- Osnovna znanja iz izrade projektnice dokumentacije tunela i podzemnih građevina.

Praktični aspekti/vođenje gradnje:

- Poznavanje temeljnih principa upravljanja i organizacije građenja.
- Osnovna znanja iz izvođenja amirano-betonskih, zidanih, metalnih, drvenih i prednapregnutih konstrukcija.
- Osnovna znanja iz elemenata zgrada te izvođenja građevinskih i zanatskih radova.
- Osnovna znanja iz izvođenja tunela i podzemnih građevina.
- Osnovna znanja iz građevinske fizike i zaštite od buke.
- Praktična znanja za izvedbu osnovnih geodetskih radova.
- Osnovna znanja o strojevima u graditeljstvu.
- Planiranje izvedbe građevinskih radova.
- Vođenje gradnje manje složenih građevina niskogradnje i visokogradnje u svojstvu inženjera na gradilištu.
- Vođenje gradnje složenih građevina niskogradnje i visokogradnje u svojstvu suradnika glavnog inženjera gradilišta.
- Vođenje proizvodnih pogona.
- Obavljanje stručnog nadzora u svojstvu suradnika nad izvedbom građevina niskogradnje i visokogradnje.
- Praktična primjena računala u projektiranju i proračunu građevina.
- Zastupanje proizvođača građevinskog materijala i građevinskih proizvoda.
- Određivanje građevinskih objekata.
- Poznavanje naprednijih računalnih alata i tehniku u pripremi, opremanju i prezentaciji stručne dokumentacije.
- Poznavanje osnovnih elemenata mosta i tehnologije izvođenja mostova.
- Osnovna znanja principa tržića, ponude i potražnje, poduzeća, poduzetništva i poduzetnika.
- Razumijevanje i sposobnost komuniciranja na engleskom jeziku na razini struke i općenito.

Prenosiva znanja:

- Sposobnost učinkovitog djelovanja, samostalno ili kao član tima.
- Sposobnost komuniciranja sa stručnjacima i javnosti o problemima i rješenjima vezanim za građevinsku struku.
- Razvijena svijest o inženjerskoj etici, odgovornosti inženjerske struke i utjecaju inženjerskih ostvarenja na okoliš i društvo.
- Kompetencije za usvajanje različitih programa cijeloživotnog obrazovanja.
- Kompetencije o pitanjima građevinske struke sa gledišta šire društvene koristi (npr. zaštite okoliša).

Kompetencije koje studentica stekne završetkom Preddiplomskog sveučilišnog studija dovoljna su za praćenje Diplomskog sveučilišnog i Specijalističkog programa na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu te za praćenje istih ili sličnih programa na drugim građevinskim fakultetima u RH. Usvojena temeljna znanja studentici omogućavaju praćenje diplomskih programa drugih tehničkih studija.

4.3 Podaci o programu, ocjene i ECTS bodovi (Napomena: podaci o programu vjerodostojan su prijepis ocjena /transcript/):

Ak. godina	Semestar	Redni broj	Oznaka	Predmet	Ukupno sati (P+V+S)	Status predmeta	Ocjena	ECTS bodovi
2009./2010.	I	1.	GAB001	Matematika I	60+60	Obvezni	vrlo dobar (4)	10.0
		2.	GAB002	Fizika	45+15	Obvezni	dobar (3)	5.0
		3.	GAC001	Nacrtna geometrija	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		4.	GAG001	Osnove geologije i petrografije	30+15	Obvezni	vrlo dobar (4)	3.5
		5.	GAB003	Uporaba računala	15+45	Obvezni	izvrstan (5)	3.5
		6.	GAU001	Uvod u graditeljstvo	30+0	Obvezni	izvrstan (5)	2.0
	II	7.	GAB004	Matematika II	60+60	Obvezni	dobar (3)	10.0
		8.	GAB005	Vjerojatnost i statistika	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		9.	GAC002	Primijenjena geometrija	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		10.	GAO001	Mehanika I	30+45	Obvezni	vrlo dobar (4)	6.0
		11.	GAF001	Geodezija	30+30	Obvezni	vrlo dobar (4)	5.0
2010./2011.	III	12.	GAD011	Mehanika II	45+30	Obvezni	dovoljan (2)	6.0
		13.	GAR101	Otpornost materijala I	45+30	Obvezni	dobar (3)	6.0
		14.	GAO101	Gradevna statika I	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		15.	GAN001	Gradevinski materijali I	60+30	Obvezni	izvrstan (5)	7.0
		16.	GAJ101	Hydrologija	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		17.	GAL002	Osnove poslovne ekonomije	30+0	Izbormi	vrlo dobar (4)	2.0
	IV	18.	GAR102	Otpornost materijala II	30+30	Obvezni	dovoljan (2)	5.0
		19.	GAO102	Gradevna statika II	45+30	Obvezni	dobar (3)	6.0
		20.	GAH101	Hidromehanika	45+45	Obvezni	vrlo dobar (4)	7.0
		21.	GAG101	Mehanika tla i temeljenje	45+30	Obvezni	dobar (3)	6.0
		22.	GAM001	Elementi visokogradnje	30+30	Obvezni	vrlo dobar (4)	5.0
		23.	GAE201	Osnove betonskih konstrukcija	60+30	Obvezni	dovoljan (2)	7.0
2011./2012.	V	24.	GAP201	Osnove drvenih konstrukcija	30+30	Obvezni	izvrstan (5)	5.0
		25.	GAL001	Proizvodnja u gradevinarstvu (R&SO)	30+15	Obvezni	vrlo dobar (4)	4.0
		26.	GAJ201	Vodoopskrba i kanalizacija	30+30	Obvezni	dobar (3)	5.0
		27.	GAL101	Organizacija građenja	45+15	Obvezni	izvrstan (5)	5.0
		28.	GAF101	Ceste	30+30	Obvezni	vrlo dobar (4)	5.0
		29.	GAP202	Osnove metalnih konstrukcija	45+30	Obvezni	vrlo dobar (4)	6.0
	VI	30.	GAB101	Primijenjena matematika	30+30	Izbormi	vrlo dobar (4)	5.0
		31.	GAE202	Mostovi	30+30	Izbormi	dovoljan (2)	5.0
		32.	GAK202	Luke i pomorske građevine	30+30	Izbormi	dobar (3)	5.0
		33.	GAF102	Željeznicne	30+15	Izbormi	dobar (3)	4.0
		34.	GAX201	Završni rad		Obvezni	izvrstan (5)	5.0

Napomena: Ocjene iz svih predmeta su prema sustavu ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj (vidjeti točku 4.4.1), osim predmeta s oznakom ^(RSO) - ocjenjenih prema ECTS sustavu ocjenjivanja (vidjeti točku 4.4.2).

Studentica se na studiju upisala u akademskoj godini 2009./2010., a studij je završila u akademskoj godini 2011./2012. Ukupno je tijekom studija ostvarila 181 ECTS bod.

Završni rad je izradila na temu: **Kružni tokovi**

Mentor teme Završnog rada: **Prof. dr. sc.**

4.4 Sustav ocjenjivanja i opis raspodjele ocjena:

4.4.1 Sustav ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj

Predviđena raspodjela ocjena za prolazak na ispitu je: dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4), izvrstan (5).

Srednja ocjena studija predstavlja prosjek ocjena iz svih predmeta normirajući s obzirom na ECTS bodove, a utvrđuje se na način da se umnošci prolaznih ocjena i ECTS bodova svakog predmeta zbroje pa zatim podijeli s ukupnim brojem ECTS bodova svih predmeta koji se ocjenjuju, te da se konačni rezultat zaokruži na dvije decimale. U taj skup ulazi i završna radnja i ispit, ukoliko je predviđeno njihovo brojčano ocjenjivanje.

Studentica koja je dobila ocjenu nedovoljan (1) iz bilo kojeg predmeta, nije zadovoljila uvjete za stjecanje kvalifikacije koja se stječe ovim studijem.

4.4.2 ECTS sustav ocjenjivanja (relativni)

Vjeće Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu izvedbenim programom definira predmete za koji se primjenjuje relativni ECTS sustav ocjenjivanja prilagođen brojčanom sustavu ocjena u Republici Hrvatskoj.

ECTS sustav ocjenjivanja u prvom koraku dijeli studente na skupinu studenata koji su položili ispit i skupinu koji nisu položili ispit. Skupina studenata koja je položila ispit dijeli se u četiri skupine: 15% najboljih dobiva ocjenu A (izvrstan), 35% sljedećih B (vrlo dobar), sljedećih 35% ocjenu C (dobar), i posljednjih 15% ocjenu D-E (dovoljan). Skupina studenata koja nije prošla ispit dobiva ocjenu FX (potreban je dodatan rad), ili F (potreban je značajan dodatan rad). Temeljne pretpostavke za primjenu ovakvog sustava ocjenjivanja su: dovoljno podataka o stečenim znanjima i vještinama, odnosno kompetencijama studenata, te dovoljan broj studenata kako bi se osigurala ispravnost primjene statističkih metoda i regularnosti kontrole rezultata dobivenih primjenom ovakvog sustava. Relativno ocjenjivanje smije se primjenjivati jedino ukoliko se provodi kontinuirana provjera stečenih znanja i vještina tijekom nastave, a koja rezultira dovoljnim brojem pokazatelja/ocjena za klasifikaciju studenata na način da tijekom kontinuirane provjere znanja studentica stječe najmanje 50% elemenata potrebnih za polaganje ispita. Za primjenu ovakvog načina ocjenjivanja minimalan broj studenata koji su položili ispit u pravilu je 30 studenata. U protivnom će se u konkretnom slučaju primijeniti klasičan sustav ocjenjivanja.

Brojčani sustav ocjena u Republici Hrvatskoj uspoređuje se s ECTS sustavom ocjena kako slijedi:

5 => A A => 5
4 => B B => 4
3 => C C => 3
2 => D D, E => 2
1 => F FX, F => 1

4.5 Prosječna ocjena tijekom studija: 3,50 (vrlo dobar)

---

5. UPORABA KVALIFIKACIJE

5.1 Pristup daljnjim razinama studija:

- Diplomski sveučilišni studij građevinarstva
- Specijalistički diplomiški stručni studij građevinarstva
- Diplomski sveučilišni studiji drugih tehničkih područja – prema uvjetima studijskih programa na koje aplicira

5.2 Profesionalni status:

- Glavni inženjer gradilišta (za građevine iz skupine C, D, E, F i G – uz položen stručni ispit i 3 godine iskustva u struci)
- Inženjer gradilišta (za građevine iz skupine C, D, E, F i G – uz položen stručni ispit i 3 godine iskustva u struci)
- Voditelj radova (za građevine iz skupine H – uz položen stručni ispit i 3 godine iskustva u struci)
- Suradnik projektanta (za pojedine poslove u vezi s projektiranjem)
- Suradnik nadzornog inženjera (za pojedine poslove u vezi sa stručnim nadzorom)
- Suradnik projektanta (u vezi sa stručnim poslovima prostornog uređenja)

* sukladno Zakonu o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine 152/08)

---

6. DODATNE INFORMACIJE

6.1 Dodatne informacije: /

6.2 Izvori dodatnih informacija:

Mrežne stranice Sveučilišta u Splitu, Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije:

www.gradst.hr

Mrežne stranice Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske:

www.mzos.hr

Mrežne stranice Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Republike Hrvatske:

www.mzopu.hr

7. OVJERA DOPUNSKIE ISPRAVE O STUDIJU

KLASA: 602-04/12-14/0003
URBROJ: 2181-208-01/12-0287

Dekan:
Prof. dr. sc. Alen Harapin

Split, 23. veljače 2013.

8. PODACI O SUSTAVU VISOKOG OBRAZOVANJA U HRVATSKOJ

8.1. Vrste visokih učilišta

Sveučilišta su visoka učilišta koja osnivaju i provode sveučilišne studije u najmanje dva znanstvena i/ili umjetnička područja u većem broju polja. Iznimno, sveučilišta mogu također izvoditi stručne studije. Sveučilišta mogu imati sastavnice koje su pravne osoobe i koje se zovu fakulteti ili umjetničke akademije. Sveučilišta i njihove sastavnice izvode studijske programe i provode znanstvene djelatnosti, kao i druge stručne i umjetničke djelatnosti.

Veleučilišta i visoke škole su visoka učilišta koja izvode stručne studije. Ove dvije vrste visokih učilišta razlikuju se u opsegu programa koje izvode: veleučilišta su visoke škole koje izvode barem tri različita studija iz barem tri različita znanstvena polja. Njihova je misija pružati studentima stručno obrazovanje s naglaskom primjene u praksi i uobičajeno uključuju praktičan rad.

Javna sveučilišta osnivaju se zakonom, javna veleučilišta i visoke škole osnivaju se uredbom Vlade Republike Hrvatske, dok se privatna visoka učilišta osnivaju odlukom osnivača.

8.2. Vrste studija

Sveučilišni studiji ospozobljavaju studente za obavljanje poslova u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito, te ih ospozobljava za razvoj i primjenu znanstvenih i stručnih dostignuća na odgovarajućoj razini.

Stručni studiji pružaju studentima primjerenu razinu znanja i vještina koja omogućava obavljanje stručnih zanimanja i ospozobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces odmah po diplomiranju.

8.3. Akreditacija visokih učilišta i studijskih programa

Visoka učilišta i studijski programi u Republici Hrvatskoj moraju proći kroz proces akreditacije da bi dobili dopusnicu za osnivanje, odnosno izvođenje. Zahtjev za dopusnicu šalje se ministarstvu nadležnom za visoko obrazovanje, koje od Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje traži mišljenje. Nacionalno vijeće imenuje ekspertovo povjerenstvo koje u suradnji s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje provodi evaluaciju visokog učilišta ili studijskog programa i priprema izvješće. Radni tekst izvješća šalje s visokom učilištu radi komentara i pojšnjjenja. Nacionalno vijeće izdaje konačno mišljenje o predloženom studijskom programu ili visokom učilištu i preporuča ministru izdavanje ili uskratu dopusnice.

8.4. Ustroj sveučilišnih studija

Od 2005. godine svi studijski programi u Hrvatskoj studentsko radno opterećenje na studiju izražavaju putem ECTS bodova. Student u pravilu može steći 60 ECTS bodova tijekom jedne godine redovitoga studija.

8.4.1. Preddiplomski sveučilišni studiji – prva razina uobičajeno traju tri godine tijekom kojih studenti stječu 180 ECTS bodova. Manjina preddiplomskih studija u Hrvatskoj izvodi se kao četverogodišnji studiji u kojima studenti stječu 240 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i akademski naziv sveučilišni/a prvostupnik/ica (baccalaureus/baccalaurea) uz naznaku struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima stječu akademski naziv sveučilišni/a prvostupnik/ica (baccalaureus/baccalaurea) inženjer uz naznaku struke. Studenti koji su završili preddiplomski sveučilišni studij mogu se upisati na diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, ili mogu ući na tržište rada.

8.4.2. Diplomski sveučilišni studij – druga razina uobičajeno traje dvije godine tijekom koje studenti stječu 120 ECTS bodova. Manjina diplomskih studija u Hrvatskoj izvodi se kao jednogodišnji studij u kojem studenti stječu 60 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv magistar/magistra uz naznaku struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima stječu akademski naziv magistar/magistra inženjerka uz naznaku struke. Studenti koji su završili diplomski sveučilišni studij mogu se upisati na poslijediplomske studije ili mogu ući na tržište rada.

8.4.3. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij – prva i druga razina uobičajeno traje pet ili šest godina tijekom kojih studenti stječu 300 ili 360 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv magistar/magistra uz naznaku struke. Iznimno, studenti koji završe diplomski sveučilišni studij medicine, stomatologije ili veterine stječu akademski naziv doktor/doktorica uz naznaku struke. Studenti koji su završili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij mogu se upisati na poslijediplomske studije ili mogu ući na tržište rada.

Primjer dopunske isprave o studiju Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu na hrvatskom jeziku

8.4.4. Poslijediplomski sveučilišni studij – treća razina uobičajeno traje tri godine. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski stupanj doktor/doktorica znanosti ili doktora/doktorice umjetnosti uz naznaku znanstvenog ili umjetničkog polja ili grane. Sveučilišta autonomno uređuju korištenje ECTS bodova u poslijediplomskim sveučilišnim studijima.

8.4.5. Poslijediplomski specijalistički studij uobičajeno traje jednu do dvije godine. Po završetku studija studenti dobivaju diplomu i akademski naziv sveučilišni/a specijalist/specijalista s naznakom struke. Iznimno, studenti koji završe poslijediplomski specijalistički studij medicine, stomatologije ili veterine stječu akademski naziv sveučilišni/a magistar/magistra s naznakom struke. Nazivi stičeni na poslijediplomskim specijalističkim studijima mogu se koristiti uz akademski naziv stičen na diplomskim sveučilišnim studijima. Sveučilišta autonomno uređuju korištenje ECTS bodova u poslijediplomskim specijalističkim studijima.

8.5. Ustroj stručnih studija

8.5.1. Stručni studij na kojem se stječe manje od 180 ECTS bodova uobičajeno traje dvije ili dvije i pol godine tijekom kojih studenti stječu 120 ili 150 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i stručni naziv stručni/a pristupnik/pristupnica s naznakom struke. Studenti koji su završili ovakve stručne studije mogu se upisati na više razine stručnih studija ili mogu ući na tržiste rada.

8.5.2. Stručni studiji uobičajeno traju tri godine tijekom kojih studenti stječu 180 ECTS bodova. Manji broj stručnih studija izvode se kao četverogodišnji studiji tijekom kojih studenti stječu 240 ECTS bodova. Po završetku studija studenti dobivaju svjedodžbu i stručni naziv stručni/a pristupnik/ca s naznakom struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima stječu stručni naziv stručni/a pristupnik/pristupnica (baccalaureus/baccalaurea) inženjer/inženjerka uz naznaku struke. Studenti koji su završili stručne studije mogu se upisati na specijalističke diplomske stručne studije, diplomske sveučilišne studije pod uvjetima koje odredi sveučilište ili mogu ući na tržiste rada.

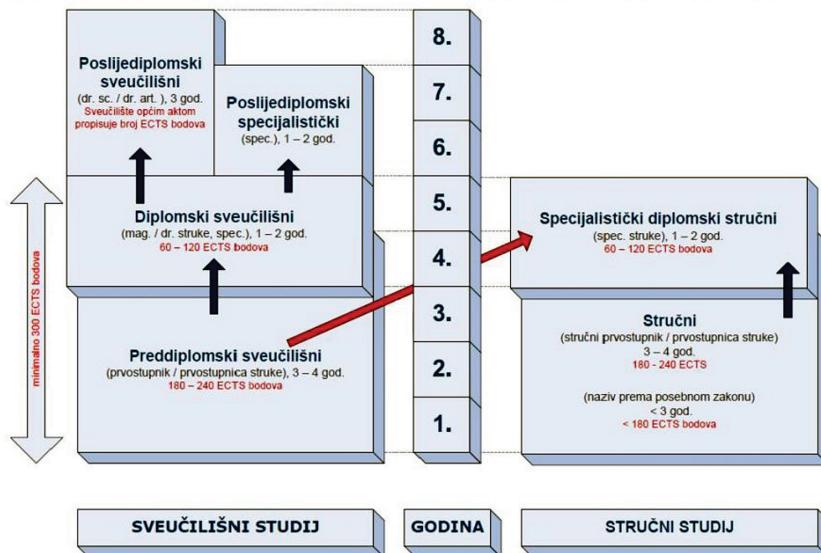
8.5.3. Specijalistički diplomski stručni studij uobičajeno traje dvije godine tijekom kojih studenti stječu 120 ECTS bodova. Manji broj specijalističkih diplomskih stručnih studija se izvode kao jednogodišnji programi tijekom kojih studenti stječu 60 ECTS bodova. Ukupan broj ECTS bodova koje studenti stječu tijekom prve i druge razine stručnih studija iznose najmanje 300. Po završetku specijalističkog diplomskog stručnog studija studenti dobivaju diplomu i stručni naziv stručni/a specijalist/specijalista s naznakom struke. Iznimno, studenti koji završe studij u tehničkim znanostima dobivaju naziv stručni/a specijalist/specijalista inženjer/inženjerka s naznakom struke, a studenti koji završe studij u području medicine, stomatologije ili veterine stječu stručni naziv diplomirani s naznakom struke. Studenti koji su završili specijalističke diplomske stručne studije mogu ući na tržiste rada ili mogu, sukladno odlukama sveučilišta, polagati razlikovne ispite za završetak diplomskog sveučilišnog studija i upis na poslijediplomski sveučilišni studij.

8.6. Uvjeti upisa na studij

Visoka učilišta samostalno određuju minimalne uvjete upisa na preddiplomske sveučilišne studije i na prvu razinu stručnih studija. Uobičajen uvjet za upis na preddiplomski sveučilišni studij je završena četverogodišnja srednja škola, dok je uvjet za upis na stručni studij završetak trogodišnje ili četverogodišnje srednje škole. Razredbeni postupak za upis na prvu razinu studija na hrvatskim sveučilištima i fakultetima uobičajeno sadrži bodovanje ocjena iz srednje škole i razredbeni ispit. Svaki fakultet provodi svoj vlastiti razredbeni ispit. Razredbeni postupak za upis na prvu razinu studija na veleučilištima i visokim školama također sadrži bodovanje ocjena iz srednje škole i ponekad razredbeni ispit, no razredbeni ispit se koriste rjeđe nego na sveučilištima. Minimalni uvjet za upis na diplomske sveučilišne studije je završeni preddiplomski sveučilišni studij. Sveučilište može omogućiti upis na ove studije i studentima koji su završili stručne studije pod uvjetima koje samo odredi. Minimalan uvjet za upis na specijalističke diplomske stručne studije je završeni stručni studij ili preddiplomski sveučilišni studij. Minimalan uvjet za upis na poslijediplomske studije je završetak odgovarajućeg diplomskog studija. Uobičajen uvjet za upis na ove studije je završen diplomski sveučilišni studij. Studenti koji su završili predbolonjske sveučilišne dodiplomske studije s trajanjem od najmanje 4 akademske godine također se mogu prijaviti za upis na poslijediplomske sveučilišne studije.

8.7. Sustav ocjenjivanja

Sustav ocjenjivanja u Republici Hrvatskoj sastoji se od pet ocjena: 5 – izvrstan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan. Minimalna prolazna ocjena je 2 – dovoljan.

**Karolinska
Institutet**

Certified as a true copy
of the original by:

**Karolinska
Institutet**

1(3)

Diploma Supplement

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve international "transparency" and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognitions. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. Information identifying the holder of the qualification

1.1 Family name(s): Efternamn

1.2 Given name(s): Förnamn

1.3 Date of birth (day/month/year): X September 19XX

1.4 Student identification number or code (if available): XXXXXX-XXXX

2. Information identifying the qualification

2.1 Name of qualification and (if applicable) title conferred (in original language):
Medicine kandidatexamen med huvudområdet sjukgymnastik.

2.2 Main field(s) of study for the qualification: Physiotherapy.

2.3 Name and status of awarding institution (in original language):
Karolinska Institutet (State higher education institution with status of university)

2.4 Name and status of institution (if different from 2.3) administering studies (in original language): Not applicable.

2.5 Language(s) of instruction/examination: Mainly Swedish.

3. Information on the level of the qualification

3.1 Level of qualification: First cycle. For more information on the national higher education system, please refer to point 8.

3.2 Official length of programme: 180 credits. The scope of the education is to be indicated in credits, with full-time studies for a normal 40-week academic year corresponding to 60 credits.

3.3 Access requirement(s): General eligibility is attained by completing an upper secondary school programme and obtaining a pass grade or better in courses comprising at least 90 per cent of the upper secondary credits required in the programme, or by providing proof of an equivalent level of knowledge. Additional requirements vary according to the course and the level of the course.

4. Information on the contents and results gained

4.1 Mode of study: Full-time equivalent.

4.2 Programme requirements
Degree of Bachelor [Kandidatexamen]
Scope

2(3)

Name: Förfann Eftermann
 Student identification number or code (if available): XXXXXX-XXXX

A Degree of Bachelor is awarded after the student has completed the courses required to gain 180 credits in a defined specialisation determined by each higher education institution itself, of which 90 credits are for progressively specialised study in the principal field (main field of study) of the programme.

Outcomes

Knowledge and understanding

For a Degree of Bachelor the student shall

- demonstrate knowledge and understanding in the main field of study, including knowledge of the disciplinary foundation of the field, understanding of applicable methodologies in the field, specialised study in some aspect of the field as well as awareness of current research issues.

Competence and skills

For a Degree of Bachelor the student shall

- demonstrate the ability to search for, gather, evaluate and critically interpret the relevant information for a formulated problem and also discuss phenomena, issues and situations critically
- demonstrate the ability to identify, formulate and solve problems autonomously and to complete tasks within predetermined time frames
- demonstrate the ability to present and discuss information, problems and solutions in speech and writing and in dialogue with different audiences, and
- demonstrate the skills required to work autonomously in the main field of study.

Judgement and approach

For a Degree of Bachelor the student shall

- demonstrate the ability to make assessments in the main field of study informed by relevant disciplinary, social and ethical issues
- demonstrate insight into the role of knowledge in society and the responsibility of the individual for how it is used, and
- demonstrate the ability to identify the need for further knowledge and ongoing learning.

Independent project (degree project)

A requirement for the award of a Degree of Bachelor is completion by the student of an independent project (degree project) for at least 15 credits in the main field of study.

Miscellaneous

Specific requirements determined by each higher education institution itself within the parameters of the requirements laid down in this qualification descriptor shall also apply for a Degree of Bachelor with a defined specialisation.

Local regulations

In order to receive a degree at Karolinska Institutet, the student must have completed the independent project (degree project) at Karolinska Institutet.

4.3 Programme details (e.g. modules or units studied), and the individual grades/marks/credits obtained (if this information is available on an official transcript this should be used here): The courses completed by the graduate are listed in the Certificate.

4.4 Grading scheme and, if available, grade distribution guidance: Unless otherwise provided by the higher education institution, a grade shall be awarded on completion of a course. The higher education institution may determine which grading system is to be used. The grade shall be determined by a teacher specifically nominated by the higher education institution (the examiner). (The Higher Education Ordinance). The principal grading system used at Karolinska Institutet is fail, pass or pass with distinction, unless another grading system is decided upon by the university. The applied grading system is indicated in the degree certificate.

4.5 Overall classification of the qualification (in original language): Not applicable for Swedish qualifications.

5. Information on the function of the qualification

5.1 Access to further study:

The degree gives access to studies at second cycle. For more information on the national higher education system, please refer to point 8.

Certified as a true copy
 of the original by:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "M. Bla".

Karolinska
 Institutet

3(3)

Name: Förnamn Efternamn
Student identification number or code (if available): XXXXXX-XXXX

5.2 Professional status (if applicable): Not applicable.

6. Additional information

6.1 Additional information: None.

6.2 Further information sources:

Karolinska Institutet, SE-171 77, Stockholm, Sweden, <http://www.ki.se>
Swedish National Agency for Higher Education (Högskoleverket) has been commissioned to act as the Swedish
ENIC/NARIC. The NARIC/ENIC office provides information on education in Sweden. The address to the
Agency is Swedish National Agency for Higher Education (Högskoleverket), P.O. Box 7851, SE-103 99
Stockholm, Sweden, <http://www.hsv.se>

7. Certification of the supplement

7.1 Date: 2 May 2012

Certified as a true copy
of the original by:

7.2 Signature

A handwritten signature in blue ink.

Mats Öringc

A handwritten signature in blue ink.

7.3 Capacity: Senior Administrative Officer

7.4 Official stamp or seal

8. Information on the national higher education system

For more information on the Swedish Higher Education System, see enclosure.

**Karolinska
Institutet**

Certified as a true copy
of the original by:

Karolinska Institutet
Department of Student Affairs

Official transcript of records for

(Civic registration number)

Degrees/diplomas/certificates awarded:

Degree of Bachelor of Medical Science with a major in

Main field of study: Physiotherapy

Credits: 180.0

Date of issue: 2012-05-02

Date of completion: 2012-01-23

Degree of Bachelor of Science in Physiotherapy

Credits: 180.0

Date of issue: 2012-05-02

Date of completion: 2012-01-23

Courses	Credits	Grade	Date	Note
1SY000 Physiotherapy 1 - Movement	7.5	VG	2009-04-01	2
1SY010 Physiology 1 - Movement	3.0	G	2009-04-15	2
1SY008 Anatomy - Movement	7.5	G	2009-06-05	2
1SY009 Physiology 2	7.5	G	2009-06-05	2
1SY006 Physiotherapy 2 - Movement	4.5	VG	2009-06-09	2
1SY012 Physiology 3 - Exercise	4.5	VG	2009-09-24	2
1SY017 Psychology 1 - Exercise	3.0	G	2009-11-04	2
1SY002 Physiotherapy 3 - Exercise	7.5	VG	2009-12-07	2
1SY005 Physiology 4 - Pain	3.0	VG	2010-01-14	2
1SY011 Physiotherapy 4 - Pain	4.5	VG	2010-01-14	2
1SY004 Psychology 2	7.5	VG	2010-01-20	2
1SY013 Clinical Medicine 1	7.5	G	2010-02-16	2
1SY007 Research methods - Scientific work	7.5	VG	2010-04-01	2
1SY003 Physiotherapy 5 - Clinical physiotherapy	15.0	G	2010-06-16	2
1SY016 Medical subjects 2	7.5	VG	2010-10-08	2
1SY015 Physiotherapy 6 - Clinical course	7.5	G	2010-11-08	2
1SY014 Health Promotion	15.0	G	2011-01-20	2
1SY018 Physiotherapy 7 - Clinical physiotherapy	27.0	G	2011-09-19	2

Mats Öringe

2012-05-14
Continued on next page ---->

Karolinska Institutet
Department of Student Affairs

2012-05-14

Page 2

Official transcript of records for

(Civic registration number)			
1SY025 Clinical physiotherapy	7.5	G	2011-10-10 1
1SY022 Physiotherapy 8 - Clinical physiotherapy	3.0	G	2011-11-24 1
1XX003 Mindfulness-Based Stress Reduction (MBSR)	7.5	G	2012-01-13 1
1SY019 Degree project in physiotherapy - Scientific work Project title:	15.0	G	2012-01-23 2

Total sum: 180.0 credits

The above is an excerpt from the register of student records.

Stockholm, May 14, 2012

Mats Öringe
Senior Administrative Officer

Notes:

Grading systems:
 1 Pass course only, G=Pass
 2 VG=Pass with distinction, G=Pass
 60 credits represent a full academic year.

Certified as a true copy
of the original by:

**Karolinska
Institutet**

The Swedish Higher Education System

(The following description is approved by the Swedish National Agency for Higher Education)

General

Higher education institutions have great autonomy in the organization of studies, use of resources and general administration. The Government may award the status of *universitet* to higher education institutions that meet certain criteria. Independent higher education providers may apply for recognition by the Government, obtain degree awarding powers and receive state subsidies. Qualifications from all higher education institutions that are recognized by the Government have equal official value. The same law governs all state higher education institutions. All Swedish degrees are issued in accordance with the same qualifications ordinance.

Quality assurance

The Swedish National Agency for Higher Education is responsible for quality assurance system for higher education. All study programmes have been evaluated since 2001.

The Swedish National Agency for Higher Education has also completed two rounds of quality audits of higher education institutions. Evaluation reports are public.

Access and admission to higher education

Higher education within all cycles has two strata of entry requirements: general and (additional) specific requirements. General eligibility to the first cycle is the same for all higher education.

General eligibility is attained either by completing an upper-secondary school programme, completed adult education at upper secondary school level or having the potential to benefit from the education, by virtue of other education, practical experience or other circumstances. The specific requirements vary according to the field of higher education and are in general expressed in terms of upper-secondary school qualifications in specific subjects. Restrict-

ed admission is used for all study programmes and courses.

Degree awarding powers

Universities have the right to award general qualifications at first, second and third cycle. A small number of university colleges have been awarded the general right to award first and second cycle qualifications, as well as the right to award third cycle qualifications in specific domain/s. Other state university colleges have the right to award first cycle qualifications and *magisterexamen* but must apply to the Swedish National Agency for Higher Education for the right to award *masterexamen* and third cycle qualifications.

University colleges that are self-governing and independent, as well as the Swedish University of Agricultural Sciences (SLU) and the Swedish National Defence College, must apply to the Government for the entitlement to award all qualifications.

With regard to vocational or professional qualifications at first and second cycle, both state universities and university colleges must apply to the Swedish National Agency for Higher Education for degree awarding powers.

Qualifications

All courses and study programmes are placed within one of three cycles: the first, second or third cycle. All qualifications are placed within one of the three cycles. Higher education within the first and second cycles is provided in the form of courses. Courses may be grouped together into programmes with varying levels of individual choice. Students themselves are also able to combine different courses towards a degree. A course syllabus is required for each course within the first and second cycle and a programme syllabus for each study programme. Educational cycle and intended learning out-

comes have to be specified for each course. Sweden has a system of credits (*högskolepoäng*); a normal 40-week academic year corresponds to 60 credits. The system is compatible with ECTS credits.

In the qualifications ordinance, the Government has laid down which qualifications may be awarded and the objectives as well as intended learning outcomes for these qualifications. In the Swedish higher education system there are generally no intermediate qualifications. All qualifications are regarded as final, even if there is a possibility to continue studying. There are three categories of qualifications: qualifications in the arts, social science and sciences, in fine, applied and performing arts and professional qualifications. Translations into English of all titles of qualifications are regulated at the national level. An institution of higher education may decide that a discipline precedes a qualification title e.g. *filosofie kandidatexamen* or *medicin doktorsexamen* or/and add a major field of studies e.g. *civilingenjörsexamen i maskinteknik*.

Qualifications in the arts, social science, science and in fine, applied and performing arts

First cycle:

1. *Högskoleexamen* (Higher Education Diploma) requires 120 credits and a diploma project. The corresponding degree in fine, applied and performing arts is *konstnärlig högskoleexamen* (Higher Education Diploma).
2. *Kandidatexamen* (Bachelor of Arts/ Bachelor of Science) requires 180 credits with a defined main field of studies determined by each higher education institution itself. At least 90 credits with increasingly in-depth studies including a diploma project of 15 credits have to be completed in the main field of study. The correspond-

ing degree in fine, applied and performing arts is *konstnärlig kandidatexamen* (Bachelor of Fine Arts).

Second cycle:

1. *Magisterexamen* (Master of Arts/Master of Science (60 credits)) requires a defined main field of studies. At least 30 credits have to be completed in the main field of study including a thesis of 15 credits. In addition, normally the student must hold either a *kandidatexamen* or a professional degree of at least 180 credits or an equivalent foreign degree. *Konstnärlig magisterexamen* (Master of Fine Arts (60 credits)) is awarded in fine, applied and performing arts.
2. *Masterexamen* (Master of Arts (120 credits)/Master of Science (120 credits)) requires a defined main field of studies. At least 60 credits have to be completed in the main field of study including a thesis of 30 credits. In addition, in general, the student must hold either a *kandidatexamen* or a professional degree of at least 180 credits or an equivalent foreign degree. *Konstnärlig masterexamen* (Master of Fine Arts (120 credits)) is awarded in fine, applied and performing arts. The most advanced courses for *Masterexamen* may be accepted as partial fulfilment of the requirements for a doctoral programme.

General admission requirements to qualification within the second cycle are: qualification within the first cycle of at least 180 credits or a corresponding foreign qualification. In addition, admission may be granted to an applicant who has the potential to benefit from the education, by virtue of other educational achievements, practical experience or other circumstances.

Professional qualifications

There are about 40 professional degrees. Professional qualifications are awarded in the fields of engineering, health care, agriculture, law, education, etc. Professional qualifications may be placed within either the first or the second cycle. With a few exceptions, general entry requirements to professional degrees are the same as to the first cycle. Programmes leading to professional qualifications may vary in length

depending on their content and may stretch over two cycles.

Third cycle:

The Faculty Board decides which subjects may be offered within the third cycle. For every subject, a general study plan should be drawn up and approved by the Faculty Board. The study plan must state the principal organisation of the studies, the specific admission requirements, the examinations required towards the degree and whether the study programme may end with the award of a *licentiatexamen* or a *konstnärlig licentiatexamen*.

Two qualifications are offered within the third cycle:

1. *Licentiatexamen* (Licentiate) requires at least 120 credits including a thesis of at least 60 credits. The corresponding degree in fine, applied and performing arts is *konstnärlig licentiatexamen*. The Faculty Board may also decide that a *licentiatexamen* can be awarded as an intermediate degree towards *doktorexamen*.
2. *Doktorexamen* (Doctor of Philosophy) requires 240 credits including a thesis of at least 120 credits. The thesis has to be defended publicly. The corresponding degree in fine, applied and performing arts is *konstnärlig doktorexamen*.

Entry requirements to the third cycle are: The applicant has to be deemed to have ability to benefit from the education.

And general requirements to the third cycle are:

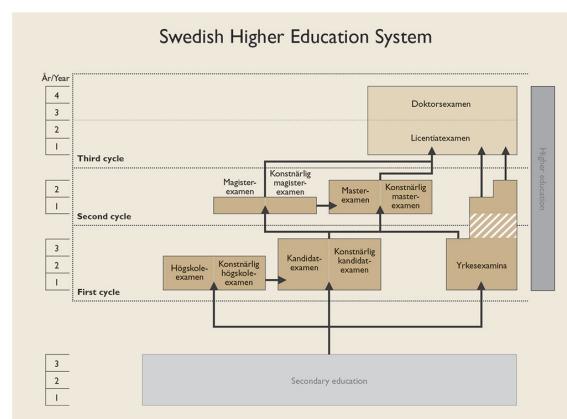
1. a second cycle degree
2. completed course requirements of at least 240 credits of which 60 credits within the second cycle or
3. equivalent level of knowledge acquired in Sweden or abroad.

Transitional provisions:

Rules for admission to the third cycle were changed from 1 July 2007. A person who met general requirements for admission before 1 July 2007 should be considered as eligible for admission until 30 June 2015. The general entry requirements before 1 July 2007 were a completed undergraduate programme of at least 120 credits (equivalent to 180 higher education credits) or largely equivalent knowledge acquired in some other system in this country or abroad.

Grading

The Higher Education Ordinance states that the following grades may be awarded: Pass with Distinction (*väl godkänd*), Pass (*godkänd*) or Fail (*underkänd*) unless the institution decides to grade on some other scale. A number of courses use only two grades: Pass or Fail. Others, for example in Law and Engineering, traditionally use scales with several levels – expressed as letters or numbers. ECTS grading have been introduced at several Higher education institutions. No overall grade is given for a degree and students are not ranked. ■

DIPLOMA SUPPLEMENT

This Diploma Supplement follows the model developed by the European Commission, Council of Europe and UNESCO/CEPES. The purpose of the supplement is to provide sufficient independent data to improve the international 'transparency' and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It should be free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. Information in all eight sections should be provided. Where information is not provided, an explanation should give the reason why.

1. Information identifying the holder of the qualification

1.1 Family name(s)	[Naam]
1.2 Given name(s)	[Voornaam]
1.3 Date of birth	[Geb. datum]
Place and country of birth	[Geb. plaats]
1.4 Student identification number	[Studentnummer]

2. Information identifying the qualification

2.1 Name of qualification and title conferred
2.2 Main fields of study for the qualification
2.3 Name and status of awarding institution
2.4 Name and status of institution administering studies
2.5 Language of instruction/examination

Master of Architecture (M Arch)

M Architectuur

(Master of Architecture)

Hogeschool Rotterdam (Rotterdam University of Applied Sciences), state recognized and funded.
Hogeschool Rotterdam is a University of Applied Sciences, state recognized and funded.
Dutch

3. Information on the level of the qualification

3.1 Level of qualification
3.2 Official length of programme
3.3 Access requirements

Second cycle National Qualifications Framework for Higher Education; Level 7 EQF for LLL.

4 years, providing the student a total of 240 credits (credit points according to the European Credit Transfer and Accumulation System).

- HBO Bachelors degree (higher professional education):
  - o in Urban Design;
  - o with a specialisation in Spatial Design or Urban Design;
  - o in Building, Civil Engineering, Town Planning, or Traffic Engineering, with a specialisation or minor programme in Urban Design;
  - o in Garden and Landscape Design with a major programme in Landscape Architecture;
- Postgraduate continuing professional education in Urban Technics and Spatial Planning;
- WO Bachelors degree in Building with a specialisation in Urbanism/Urban Design and Planning at a Dutch University;
- WO Masters degree in Building with a specialisation in Architecture, Real Estate and Housing, or Real Estate Management and Development at a Dutch University;
- WO Masters degree in Landscape Architecture & Spatial Planning at a Dutch University;
- Similar bachelor or master diploma.

4. Information on the contents and results gained

- 4.1 Mode of study
4.2 Programme requirements

Part-time

The study is divided into:

- Formal activities or theory lessons (120 credits, to be obtained in 4 years)
  - Extracurricular activities or practical training (120 credits, to be obtained in 4 years)
- The formal activities are divided into:
- A main phase (3 years, 90 credits), following a horizontal curriculum, including:
    - o Design/studio activities (54 credits)
    - o Theory lessons/lectures (22 to 24 credits)
    - o Skills/laboratory training (12 to 14 credits);
36 credits for lectures and laboratory training together
    - o Extracurricular activities (5 credits)
  - Study completion period (1 year, 25 credits); in addition, students may obtain 4 credits for attending lectures and 1 credit for extracurricular activities)

Main fields of study:

The study programme Master of Architecture at the Rotterdam Academy of Architecture and Urban Design offers students training as skilled and socially aware architects who will take up firm positions in modern professional practice through:

- a critical and exploring attitude towards design;
- knowledge and a conscious use of the opportunities provided by the instruments of the related disciplines in approaching their own assignments, and
- a clear understanding of the social and spatial consequences of their design performance and hence the ability to independently manage architectural assignments.

Competencies / Learning outcomes

- Architects trained at the Rotterdam Academy of Architecture and Urban Design have a thorough command of the following qualifications, derived from the professional profile as determined by the partners in professional practice. These qualifications define the skills required from a practitioner of the profession for a successful performance in professional practice:
  - The ability to create (innovative) architectural drafts and designs that meet social, aesthetic, technical, financial, functional, and legal requirements.
  - The ability to cooperate effectively and adequately in a multidisciplinary (international) context with representatives from other related disciplines in the planning and building process; and within this cooperation the ability to direct actively, by using their own expertise.
  - The ability to start, develop, analyse, interpret and/or assess an assignment or task independently and to translate these into an architectural draft or design.
  - The technical skill to produce complete designs that meet the references for quality, (building) regulations, costs, time, and user and principal requirements (K*).
  - The ability to formulate substantiated subject-related opinions, taking into account social and ethical responsibilities related to the use of their own knowledge.
  - The ability to work and study independently and autonomously in professional practice and studies, to reflect on their own conduct (reflection in action) and the ability to change this.
  - The ability to use their spatial design capacity as a research instrument, based on research methods relevant to design practice, independently and/or in a (multidisciplinary) team.
  - The ability to use relevant research methods in devising architectural projects and to integrate their results in various (innovative) solutions for architectural drafts and designs (h*).

- The ability to apply the following knowledge and understanding and to justify these in devising architectural drafts, designs and projects.
    - a. an appropriate knowledge of the social (social, economic, cultural and political) processes, developments and trends, insofar they affect the professional area of architectural design.
    - b. an appropriate knowledge of the history and theory of architecture and related art forms, technological subjects and life sciences (a*).
    - c. an appropriate knowledge and understanding of decision-making procedures and processes (l*).
    - d. an appropriate knowledge of the physical and technological issues related with the function of a building construction in view of providing comfort and protection against weather conditions (d*).
    - e. an appropriate knowledge of the sectors, organizations, regulations and procedures involved in translating designs into building constructions and fitting in plans in spatial and urban planning (e*).
    - f. an appropriate knowledge of urban design, spatial and urban planning and applied techniques (f*).
    - g. an appropriate knowledge of the visual arts, insofar they may affect the quality of the architectural design (g*).
    - h. understanding in the problems of construction design, constructions, and civil building and architecture related to building design (c*).
    - i. understanding of the profession of the architect and his role in society, in particular in devising projects in which social factors are taken into account (i*).
    - j. understanding of the relationship between people and architectural constructions, and between architectural constructions and their environment, as well as understanding of the need to tailor architectural constructions and the spaces between them to human needs and standards (j*).
  - The ability to adequately provide insight to others of a design and plan in words, pictures and writing, and to critically reflect on this (b*).
  - The ability to reflect on his own architectural production and based on this, to take up an active position in professional practice.
- (*) equal to or including the relevant final attainment level in the Further Regulations (on Establishing Training for Architects, Town Planners, Garden and Landscape Architects and Interior Architects), included in the Architects' Title Act (WAT in its Dutch acronym).

4.3 Programme details

Courses studied, grades and credits obtained

Master of Architecture

[studentnummer] [Naam]

Study unit		Credits	Grade	Examiner
Design studios		54		
Adaptive digital design	ABRAAR014	9	7.0	Examination board
Wellness - Leisure Centre	ABRAAR015	9	7.0	Examination board
Rotterdam Harbour Area	ABRAAR016	9	7.0	Examination board
Forensic hospital - Cell building	ABRAAR0110	9	7.0	Examination board
Mock up	ABRAAR025	9	6.0	Examination board
Toolboxing	ABRAAR028	9	8.0	Examination board
Lectures + Laboratories + Extracurricular Lectures		42		
Obligatory lectures		24		
History of Architecture & Urban Design 1	ABRCAS011B	2	8.0	Examination board
History of Architecture & Urban Design 2	ABRCAS012	2	8.0	Examination board
History of Architecture 3	ABRCAG033	2	7.0	Examination board
Basic course-Foundations of Architecture	ABRCGA02B	1	8.0	Examination board
Basic course - Professional Orientation	ABRCBO02B	1	6.0	Examination board
Theory of Architecture 3	ABRCAT032	2	7.0	Examination board
Theory of Architecture & Urban Design 2	ABRCAR022	2	8.0	Examination board
Regular lectures		12		

[studentnummer] [Naam]

Study unit	Credits	Grade	Examiner
Basic course - Urban Analysis	1	VLD	Examination board
Art History	2	8.0	Examination board
Technology of Urban Design	2	6.0	Examination board
History of civilization	2	7.0	Examination board
Cultural Studies	2	7.0	Examination board
Philosophy	1	8.0	Examination board
Architecture, Urban Design and Film	2	7.0	Examination board
Laboratories	11		
Notation Techniques	1	6.0	Examination board
Drawing Techniques	1	7.0	Examination board
Empirical Research	1	VLD	Examination board
Modelling Skills 1	1	8.0	Examination board
Materialization B	1	7.0	Examination board
Modelling Skills B	1	8.0	Examination board
Theme-related portfolio	2,5	7.0	Examination board
Design Analysis	1,5	8.0	Examination board
Ghana Lab 2.0	1	V	Examination board
	0		
Extracurricular	7		
Extracurricular Subjects	1	V	Examination board
Extracurricular Subjects	2	V	Examination board
Extracurricular Subjects	1	V	Examination board
Extracurricular Subjects	2	V	Examination board
Extracurricular Subjects	1	VLD	Examination board
Professional practice	120		
Professional Practice - September 1	15	V	Examination board
Professional Practice - February 1	15	V	Examination board
Professional Practice - September 2	15	VLD	Examination board
Professional Practice - February 2	15	VLD	Examination board
Professional Practice - September 3	15	VLD	Examination board
Professional Practice - February 3	15	V	Examination board
Professional Practice - September 4	15	VLD	Examination board
Professional Practice - February 4	15	VLD	Examination board
Master's thesis	25		
Master's thesis	25	8.0	Examination board
Total Main phase (Hoofdfase)	241		

4.4 Information on the Dutch grading system

The grading system has remained unchanged for several decades: the scale ranges from 10.0 (pass with distinction) to 1.0 (very poor). The lowest passing grade is 5.5; 9s are seldom given and 10s are extremely rare; grades 1,2 and 3 are hardly ever used.

Explanation of the Dutch grades

10	pass with distinction
9	pass with merit
8	very good pass
7	good pass
6	pass
5	near pass
4	fail
3	bad fail
2	poor
1	very poor

In addition, alphanumerical study results are used at Hogeschool Rotterdam

U	pass with distinction
ZG	pass with merit
G	very good pass
RV	good pass
V	pass
P	pass (5.5)

T	near pass
O	fail
F	fail (3.5)
ZS	very poor
A	pass with merit
B	good pass
C	near pass
D	bad fail
E	cannot be assessed
VRY	Exemption (5.5)
VLD	fulfilled
DP	reserve credit
OC	transferred grade

4.5 Overall classification of the qualification*Geslaagd, (Graduated)***5. Information on the function of the qualification****5.1 Access to further study**

An HBO Masters degree entitles students to enter WO Master programmes. Graduates may have to complete additional requirements for access to these programmes.

5.2 Professional status

Graduates are entitled to hold the title of Master of Architecture (M Arch). In accordance with the Architects' Title Act (WAT in its Dutch acronym) the certificate grants access to the Architects Register of the Dutch Architectural Registration Board (Stichting Bureau Architectenregister, or SBA in its Dutch acronym) in The Hague and to use the title of architect.

6. Additional information**6.1 Additional information**

The degree programme was accredited by the Accreditation Organization of the Netherlands and Flanders (*Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie, NVAO*) on 28 July 2009.

Hogeschool Rotterdam
PO Box 25035
3001 HA Rotterdam
The Netherlands

www.hogeschool-rotterdam.nl

7. Certification of the supplement**7.1 Date certificate (*Getuigschrift*)**

Date supplement

23 March 2012

23 March 2012

7.2 Name and signature**7.3 Capacity:****7.4 Official Stamp**

R.M.L. von der Nahmer
chairman of the examination board

8. Information on the Dutch Education System

For further information see leaflet "The Dutch Education System".

Ministarstvo znanosti, obrazovanja
i sporta
Donje Svetice 38
10000 Zagreb, Hrvatska
T. + 385 (0) 1 4569 000
F. + 385 (0) 1 4569 099
dios@mzos.hr
www.mzos.hr